

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN

Cod 2014RO05M9OP001

Axa prioritară 5 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Obiectivul tematic 9: Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare

Prioritatea de investiții 9.vi: Strategii de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității

Obiectivul specific 5.2: Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC.

GHIDUL SOLICITANTULUI - CONDIȚII SPECIFICE

"Implementarea strategiilor de dezvoltare locală în comunitățile marginalizate din zona rurală și/ sau în orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori"

AP 5/ PI 9.vi/ OS 5.2

MAI 2020

Prezentul ghid este destinat exclusiv comunităților marginalizate pe teritoriul cărora au fost elaborate Strategii de Dezvoltare Locală care au fost aprobate prin PNDR 2014-2020 (Măsura 19 LEADER)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Cuprins

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte	4
Informații generale	4
Context național – comunitățile marginalizate din România	4
Abordarea complementară (POCU și PNDR-Strategiile de dezvoltare locală finanțate din măsura LEADER) solicitată prin apelul de proiecte	6
Abordarea integrată solicitată prin prezenta cerere de propuneri de proiecte	7
Strategii relevante	9
1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific, rezultat așteptat	9
1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte	10
1.3. Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentei cereri de propuneri de proiecte	10
1.3.1. Teme secundare FSE	19
Aspecte privind inovarea socială	20
1.3.2. Teme orizontale	21
1.4. Tipuri de solicitanți/ parteneri eligibili	23
1.5. Perioada de implementare a proiectelor	25
1.6. Grup țintă	25
1.7. Indicatori specifici de program	28
1.8. Alocarea financiară stabilită pentru apelul de proiecte	35
1.9. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare	36
1.9.1. Valoarea maximă a proiectului	36
1.9.2. Contribuția națională publică și contribuția națională privată	37
A. Contribuția solicitantului pentru cheltuielile care nu fac obiectul schemei de ajutor de minimis	37
B. Contribuția solicitantului pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor de minimis	37
CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării	38
2.1. Eligibilitatea solicitantului/partenerilor – condiții generale și condiții specifice	38
2.2. Eligibilitatea proiectului – condiții generale și specifice	39
2.3. Eligibilitatea cheltuielilor	40
CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare	54

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție	54
CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor – descrierea procesului.....	54
CAPITOLUL 6. Anexe	54
Anexa 1: Cadrul legal aplicabil si strategii relevante	54
Anexa 2: Definițiile indicatorilor de rezultat și realizare	54
Anexa 3: Criteriile de verificare a conformității administrative și a eligibilității	54
Anexa 4: Criteriile de evaluare și selecție tehnică și financiară	54
Anexa 5: Informații generale și exemple privind combaterea segregării	54
Anexa 6: Schema de ajutor de minimis „Implementarea strategiilor de dezvoltare locală în comunitățile marginalizate din zona rurală și/ sau în orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori”	54
Anexa 7: Contract de subvenție	54
Anexa 8: Declarație pe propria răspundere privind asumarea responsabilității pentru asigurarea sustenabilității măsurilor sprijinite	54
Anexa 9: Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare	54

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte

Informații generale

Conform datelor furnizate în cadrul **Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020)**, în prezent, unul din cinci români se confruntă cu sărăcia determinată de venitul insuficient, și o mare parte din sărăcia bazată pe venit este persistentă, trei sferturi dintre persoanele sărace aflându-se în această situație de cel puțin trei ani. O treime din populație este afectată de deprivare materială severă, în sensul că nu-și poate permite să achiziționeze articole considerate dezirabile sau chiar necesare pentru a duce un trai decent. Încă mai există în România copii care nu au mers niciodată la școală, iar procentul tinerilor fără o educație adecvată este ridicat. Multe persoane sunt în continuare inactive sau neangajate formal, cu șanse mici de a căpăta acces corespunzător la piața muncii. Există inegalități în ceea ce privește acoperirea cu servicii medicale de bază. Există un număr semnificativ de comunități dezavantajate în care aceste probleme se cumulează, făcând aproape imposibilă întreruperea ciclului excluderii, fără ca membrii săi să fie sprijiniți și integrați prin intervenții din exterior.

Combaterea sărăciei și excluziunii sociale necesită o abordare pe tot parcursul vieții. Pentru *copii* (cu vârste între 0 și 17 ani), obiectivul este de a se asigura oportunitatea de a-și dezvolta întregul potențial, indiferent de originea socială sau etnică, prin dezvoltarea abilităților, cunoștințelor și experienței necesare pentru a-și atinge pe deplin acest potențial individual ca și cursanți de succes, persoane cu încredere în sine și în forțele proprii, cetățeni responsabili și contribuabili la dezvoltarea societății. Un alt obiectiv este acela de a se asigura oportunitatea lor de a participa pe deplin la viața economică, socială și culturală a României. Obiectivul pentru cei care *au depășit vârsta activă* este acela ca vârstnicii să fie apreciați și respectați, să rămână independenți și să poată participa la toate aspectele vieții în calitate de cetățeni activi, precum și să se bucure de o calitate ridicată a vieții într-o comunitate sigură.

Deoarece copiii care cresc în gospodării sărace se confruntă cu un risc mai mare de sărăcie și perspective mai sumbre de viitor, necesitatea întreruperii ciclului inter-generațional al sărăciei face necesară adoptarea unor programe care pot aborda simultan atât sărăcia copiilor, cât și pe cea a adulților din aceeași gospodărie. În special în cazul persoanelor afectate de sărăcie persistentă și al populației rome, diversele dimensiuni ale excluziunii tind să se susțină reciproc și să se perpetueze de la o generație la alta. Ciclul inter-generațional al excluziunii este perpetuat atunci când rezultatele slabe la învățătură și starea proastă de sănătate limitează semnificativ oportunitățile de pe piața muncii pentru următoarea generație. Întreruperea ciclului inter-generațional al sărăciei și excluziunii necesită intervenții orientate, concepute astfel încât să abordeze factorii de bază ai inegalității.

Este, de asemenea, esențială creșterea capacității de evaluare precisă a necesităților la toate nivelurile și coordonarea serviciilor sociale, a serviciilor de ocupare a forței de muncă și a serviciilor de sănătate, pentru a determina angajarea persoanelor care nu lucrează, dar care sunt apte de muncă. Astfel, această abordare a sărăciei și excluziunii sociale se bazează pe conceptul de furnizare de servicii integrate și pe asigurarea faptului că diferitele programe și intervenții sunt armonizate și aliniate de către asistenți sociali responsabili și bine instruiți, atât la nivel de individ, cât și la nivelul comunității.

Context național – comunitățile marginalizate din România

În România, conform Institutului Național de Statistică, în anul 2017, rata sărăciei relative, estimată pe baza veniturilor totale disponibile, exclusiv contravaloarea consumului din resurse proprii ale gospodăriei, a fost de 23,6%. În valori absolute, numărul săracilor corespunzător acestei rate a fost de 4646 mii persoane.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Sub unul din patru locuitori ai României trăia într-o gospodărie ale cărei venituri erau mai mici decât pragul stabilit la nivelul de 60% din mediana veniturilor disponibile pe adult-echivalent.

În perioada 2014-2017, rata sărăciei, estimată în raport cu pragul stabilit în funcție de nivelul și distribuția veniturilor din anul pentru care se face evaluarea s-a menținut la valori ridicate până în anul 2016 (între 25,1-25,4%), iar în anul 2017 în a scăzut la 23,6%.

Din totalul persoanelor ocupate, cele aflate sub pragul de sărăcie au reprezentat 17,4%, cu 8,5 puncte procentuale mai puțin decât în cazul persoanelor care nu au desfășurat nicio activitate economico-socială.

În cadrul persoanelor antrenate într-o activitate economico-socială de tip salarial sau pe cont propriu, se remarcă diferențierile între sexe: aproximativ un bărbat din 5 și respectiv o femeie din 7 au fost sub pragul de sărăcie. În schimb, la persoanele neocupate sau inactive în anul 2017, diferența dintre ponderea femeilor și bărbaților a fost de 6,5 puncte procentuale.

Referitor la persoanele neocupate, trebuie evidențiată situația șomerilor a căror rată de sărăcie este foarte mare. Practic, circa un șomer din doi este sărac, bărbații șomeri având situația cea mai grea, comparativ cu femeile aflate în șomaj (mai mult de jumătate din bărbați sunt în această situație, față de aproape două din cinci femei în situație similară). Tipul și structura gospodăriilor în care trăiesc persoanele sunt caracteristici aflate în legătură directă cu riscul de sărăcie, în sensul creșterii sau descreșterii acestuia. Un factor important în apariția și intensificarea stării de sărăcie îl constituie existența și numărul copiilor aflați în întreținerea gospodăriei din care face parte persoana respectivă.

https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/dimensiuni_ale_incluziunii_sociale_in_romania_2017.pdf

Sistemul de protecție socială din România, serviciile sociale la nivel de comunitate, în special în mediul rural și la nivelul comunităților sărace, sunt slab dezvoltate sau lipsesc. Există disparități substanțiale față de media UE, înregistrând performanța cea mai slabă sau aproape cea mai slabă. **Romii prezintă un risc mult mai mare de sărăcie**, indiferent de vârstă, educație sau mediul de reședință/domiciliu.

În România, aproape jumătate din populație trăiește în zone rurale, iar o mare parte a acesteia este dezavantajată atât din punct de vedere al veniturilor, cât și al lipsei infrastructurii și serviciilor de bază. **Sărăcia are un caracter profund localizat**, nevoile comunităților afectate și ale populației fiind diverse. Este nevoie de o **abordare integrată** în vederea îmbunătățirii nivelului de educație, a capacității de inserție profesională și a accesului la piața muncii, precum și a accesului la infrastructură de bază de calitate, precum și la creșterea accesului la servicii medicale de calitate a grupurilor vulnerabile, inclusiv roma.

Instrumentul **Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității** oferă oportunitatea abordării integrate a nevoilor specifice ale acestor comunități, în contextul unei planificări strategice a direcțiilor de acțiune prin intermediul Strategiilor de Dezvoltare Locală.

Pentru mediul rural și orașele cu o populație de sub 20.000 locuitori, Strategiile Leader reprezintă suportul de intervenție pentru acțiunile propuse în cadrul OS 5.2 al POCU, astfel încât să fie abordate în mod integrat dificultățile majore cu care se confruntă persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriile vizate de aceste Strategii.

Acțiunile propuse în cadrul OS 5.2 al POCU vor aborda în mod integrat dificultățile majore cu care se confruntă persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriile vizate de Strategiile de Dezvoltare Locală selectate prin Măsura 19 din PNDR 2014-2020.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Astfel, conform terminologiei utilizate în POCU, **grupul țintă - populația în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul acoperit de unul/mai multe SDL-uri formează comunitatea marginalizată căreia i se adresează proiectul POCU.**

Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care nu au acte de identitate, dar locuiesc în teritoriul SDL, precum și persoanele fără adăpost (inclusiv copii și tineri) care se află în raza teritoriului unei SDL, vor reprezenta grup țintă eligibil dacă se constată că trăiesc în una din zonele cuprinse în teritoriu (declarație pe propria răspundere).

Un teritoriu eligibil pentru intervenția sprijinită prin proiectul POCU poate conține una sau mai multe UAT-uri (*comune sau orașe cu o populație de până la 20.000 de locuitori*) dintr-un teritoriu acoperit de una/mai multe Strategii de dezvoltare rurală din cadrul aceluiași tip de teritorii (teritorii LESS sau teritorii MORE, fără a fi mixate teritorii de tip LESS cu MORE la nivelul unui proiect POCU) care pot să aibă aceleași tipuri de nevoi/probleme sau pot avea nevoi/probleme diferite, dar interdependente sau pot fi complet diferite dar concretizate în activități eligibile pentru proiectul POCU propus.

De asemenea, pentru a fi eligibil, **proiectul trebuie să se adreseze exclusiv grupului țintă care trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:** *au domiciliul/ locuiesc în teritoriul acoperit de o Strategie de Dezvoltare Locală aprobată prin PNDR 2014-2020 (aflat în zona rurală și/ sau în orașe cu o populație de până la 20.000 de locuitori) și sunt în risc de sărăcie sau excluziune socială Conform definiției Eurostat (indicatorul AROPE).*

Segregarea

Multe din aceste zone pot fi segregate (separate de restul comunității, aflate la marginea localității). Granițele dintre comunitatea segregată și comunitatea majoritară pot fi granițe naturale (de ex. un râu, un deal, etc), granițe construite (de ex. un zid, un gard, etc) sau pot fi simbolice (de ex. locuitorii unei străzi se consideră segregati, separați de restul comunității, nu există interacțiune socială între ei și vecini). Serviciile educaționale pot fi, de asemenea, segregate, iar identificarea segregării se face pe baza definiției existente în lege, dar și pe baza recomandărilor din **Anexa 5: Informații generale și exemple privind combaterea segregării**

Abordarea complementară (POCU și PNDR-Strategiile de dezvoltare locală finanțate din măsura LEADER) solicitată prin apelul de proiecte

- Prin proiectele finanțate prin POCU O.S. 5.2 trebuie să se asigure complementaritatea între Strategiile de dezvoltare locală (SDL) finanțate prin Măsura Leader din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR 2014-2020) și POCU.
- Beneficiarul unui proiect de infrastructura socială finanțat prin PNDR (proiect hard depus și selectat de GAL în cadrul SDL dar contractat la nivelul Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale- AFIR), poate să operaționalizeze această infrastructura (să asigure prestarea **serviciilor sociale** propuse) prin surse proprii sau ca activitate de tip soft – activitatea principală 1 aferentă unui proiect depus în cadrul prezentului apel de proiecte.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Pentru depunerea Cererii de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte nu este obligatoriu ca solicitantul să aștepte finalizarea proiectului hard de infrastructură socială finanțat prin PNDR 2014-2020. Condiția minimă de îndeplinit în acest sens este existența Contractului de finanțare semnat cu Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale - AFIR pentru proiectul hard/ Notificării cererilor de finanțare eligibile și selectate, emisă de AFIR. Beneficiarul finanțării prin PNDR – măsura Leader (conform Contractului de finanțare/ Notificării cererilor de finanțare eligibile și selectate, emisă de AFIR) trebuie să aibă calitatea de solicitant/partener pentru cel puțin activitatea principală 1 menționată în cadrul acestui ghid.

NB: Semnarea contractului de finanțare pentru proiectul POCU va fi condiționată de prezentarea contractului de finanțare semnat cu Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale - AFIR pentru proiectul hard de infrastructură socială finanțat prin PNDR 2014-2020.”

ATENȚIE! În situația în care pe parcursul implementării proiectului POCU, proiectul hard de infrastructură socială finanțat prin PNDR măsura Leader se reziliază, proiectul POCU devine neeligibil, fiind recuperată întreaga sumă aferentă acestuia.

Abordarea integrată solicitată prin prezenta cerere de propuneri de proiecte

La nivelul acestei Cereri de Propuneri de Proiecte se urmărește:

- ❖ finanțarea unor proiecte elaborate în baza nevoilor concrete ale comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, din cadrul unităților administrativ teritoriale (UAT) din teritoriile acoperite de Strategiile de dezvoltare rurală (SDL) finanțate prin Măsura Leader din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR 2014-2020); proiectele finanțate trebuie să producă schimbarea previzionată la nivelul comunităților vizate.
- ❖ asigurarea unei **abordări integrate**, evitarea implementării unor măsuri disparate, mono-sectoriale, a căror eficacitate ar putea fi diminuată în lipsa unor măsuri eficiente de acompaniere a măsurilor principale; evitarea neajunsurilor legate de o insuficientă adaptare la specificul local al nevoilor grupurilor aflate în risc de sărăcie/ al comunităților marginalizate.

În vederea întreruperii cercului vicios al excluziunii sociale și sărăciei, **se impune ca abordarea la nivel comunitar să fie integrată și orientată pe nevoile comunității.**

În contextul acestei cereri, **proiectele integrate** sunt cele care includ **activități combinate** din domenii precum: **furnizarea de servicii (sociale/ medicale/ medico-sociale), educație (educația timpurie de nivel antepreșcolar și preșcolar, învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii), ocupare, măsuri în domeniul asistenței juridice pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă (acolo unde este cazul), de obținere a drepturilor de asistență socială, măsuri în domeniul combaterii discriminării sau a segregării, locuire.**

Astfel, în contextul acestei cereri de propuneri de proiecte se recomandă ca elementul de referință pentru identificarea nevoilor și pentru măsurile propuse să fie la nivelul familiei/ gospodăriei.

Se au în vedere acțiuni privind integrarea persoanelor pe piața muncii, prin încurajarea participării la stagii și scheme de ucenicie/cursuri de formare profesională, sprijin pentru continuarea educației cu obținerea unor calificări și competențe relevante pentru piața muncii cu efecte concrete în integrarea profesională, și/ sau prin încurajarea și cultivarea spiritului antreprenorial. De asemenea, se va acorda sprijin pentru creșterea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

nivelului de educație pentru populația vizată, pentru facilitarea accesului la îngrijire pre-natală și post-natală corespunzătoare, îngrijire timpurie etc.

Propunerile de proiecte vor conține **obligatoriu (element de eligibilitate proiect) cel puțin :**

- o măsură de *sprijinire a dezvoltării/ furnizării de servicii (sociale/ socio-medicale/ medico-socio-educative)* aferentă cel puțin unui proiect hard de infrastructură socială finanțat în cadrul unei SDL prin măsura LEADER în cadrul PNDR 2014-2020 și
- o măsură din domeniul *ocupării* (ex. consiliere, orientare, formare profesională, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal, susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont-propriu etc).

NB: Activitățile (și cheltuielile) aferente măsurilor premergătoare subvenționării locului de muncă (de tipul: recrutare grup țintă, consiliere, orientare, formare profesională, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal) și participării la programe de ucenicie și stagii sunt eligibile în cadrul prezentului ghid, dar subvențiile propriu-zise pentru ucenicie, stagii și subvențiile acordate angajatorilor pentru angajarea persoanelor aparținând grupului țintă nu vor fi bugetate și decontate în cadrul proiectului. Angajatorii care doresc să beneficieze de subvențiile pentru ucenicie, stagiu și angajare, acordate în baza Ordonanței de urgență nr. 60 din 5 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul forței de muncă, se vor adresa structurilor teritoriale ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă. Deși subvențiile pentru ucenicie, stagiu și angajare, acordate în baza Ordonanței de urgență nr. 60 din 5 iulie 2018, nu sunt bugetate prin prezentele apeluri, persoanele care beneficiază în cadrul proiectului de măsuri din domeniul ocupării, participare la programe de ucenicie și stagii, susținerea antreprenoriatului vor fi cuantificate corespunzător în secțiunile „Grup țintă” și „Indicatori”.

Cele două măsuri obligatorii vor fi implementate împreună cu alte măsuri, din următoarele domenii, dacă este cazul, în funcție de nevoile identificate la nivelul teritoriului eligibil vizat de proiectul POCU:

- **măsuri în domeniul educației** (ex. educația timpurie de nivel antepreșcolar și preșcolar, învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii);
- **măsuri în domeniul asistenței juridice pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă (acolo unde este cazul), de obținere a drepturilor de asistență socială** (beneficii de asistență/servicii sociale);
- În situația în care la nivelul comunității marginalizate există populație aparținând minorității rome, **măsuri în domeniul combaterii discriminării sau a segregării** (prin promovarea multiculturalismului, adresate, în egală măsură, etnicilor rome, cât și non-rome: campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniu, inclusiv implicarea activă/voluntariatul membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea) pentru intervențiile destinate comunităților marginalizate în care există persoane aparținând minorității rome;
- **măsuri în domeniul locuirii** (inclusiv reabilitarea locuințelor și/ sau asigurarea de utilități).

Operațiunile care nu prevăd măsuri integrate care țin seama de nevoile comunităților marginalizate nu vor fi acceptate la finanțare, acestea fiind eligibile în cadrul celorlalte axe care pun accent pe o abordare sectorială.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

În cazul comunităților segregate, abordarea integrată trebuie să abordeze și problema de-segregării – vezi **Anexa 5. Informații generale și exemple privind combaterea segregării.**

Strategii relevante

Cererea de propuneri de proiecte este lansată în baza prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune și ale Regulamentului (UE) nr.1304/2013 privind FSE, precum și în acord cu documentele programatice aplicabile și strategiile asumate la nivel național, conform Anexei nr. 1 Cadrul legal aplicabil și strategii relevante. Intervenția asigură complementaritatea cu PNDR, prin Măsura 19 privind dezvoltarea locală LEADER și care beneficiază de sprijinul FEADR.

Delimitarea comunităților marginalizate în contextul Obiectivului Specific 5.2 din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Aria de aplicabilitate pentru măsura 19 LEADER este definită în PNDR, în mod specific ca fiind spațiul rural format din UAT-comune și UAT- orașe mici cu o populație de maximum 20.000 locuitori. Strategiile elaborate de Grupurile de Acțiune Locală (GAL) acoperă un teritoriu omogen din punct de vedere economic și social, această caracteristică fiind un criteriu de eligibilitate în evaluarea SDL. Fiecare SDL cuprinde o analiză care vizează descrierea populației și teritoriului, identificarea nevoilor și stabilirea măsurilor care răspund acestor nevoi. SDL-urile au parcurs un proces de evaluare și selecție realizat la nivelul Autorității de Management pentru PNDR.

Având în vedere rezultatul analizei realizată prin PNDR la nivelul întregului spațiu rural, nevoile specifice locale identificate la nivelul fiecărui teritoriu vizat de SDL, precum și faptul că alocarea Obiectivului Specific 5.2 este dedicată proiectelor care au ca activitate obligatorie operaționalizarea investițiilor de infrastructură socială finanțate prin M 19 LEADER din PNDR 2014-2020, **adresabilitatea finanțării prin POCU-OS 5.2 vizează întreaga comunitate din teritoriul acoperit de SDL.**

Față de cele menționate mai sus, precum și datorită faptului că spațiul rural acoperit de SDL este caracterizat printr-o pondere crescută a populației rurale aflată în risc de sărăcie sau de excludere socială, în special în rândul populației de etnie romă și un trend demografic negativ al populației rurale, în sensul proiectelor finanțate prin Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020 aferente Obiectivului Specific 5.2, **teritoriul acoperit de SDL finanțat prin PNDR 2014-2020 constituie comunitatea marginalizată.”**

1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific, rezultat așteptat

Pentru a obține finanțare în cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte, propunerile trebuie să se încadreze în:

- ▶ **Axa prioritară 5:** *Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității*
- ▶ **Obiectivul tematic 9:** *Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare ” (Regulamentul (UE) nr. 1304/2013, art 3, alin 1, lit b)*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ▶ **Prioritatea de investiții 9.vi Strategii de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității** (Regulamentul (UE) nr. 1304/2013, art. 3, alin 1, lit b)

▶ **Obiectiv specific**

În cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte este vizat un singur obiectiv specific:

- ❖ **Obiectiv specific 5.2.:** *Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC.*

▶ **Rezultat așteptat**

Principalul rezultat așteptat prin sprijinul financiar acordat în cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte îl reprezintă:

- ❖ *Număr redus de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC.*

1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte

Cererea de propuneri de proiecte este un **apel de tip competitiv cu depunere la termen destinat exclusiv comunităților marginalizate (populația în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul acoperit de una/mai multe SDL) din zona rurală și orașe până la 20.000 locuitori ale căror strategii de dezvoltare locală sunt finanțate prin PNDR, sub- Măsura 19.2 (element de eligibilitate).**

SISTEMUL INFORMATIC MySMIS 2014 VA FI DESCHIS ÎN DATA DE 28 MAI 2020 ORA 16.00 ȘI SE VA ÎNCHIDE ÎN DATA DE 31 IULIE 2020, ORA 16.00.

1.3. Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentei cereri de propuneri de proiecte

Propunerile de proiecte vor conține **obligatoriu (element de eligibilitate):**

- o măsură de **sprijinire a dezvoltării/ furnizării de servicii (sociale/ socio-medicale/ medico-socio-educative - activitatea principală 1)** aferentă cel puțin unui proiect hard de infrastructură socială finanțat în cadrul unei SDL prin măsura LEADER în cadrul PNDR 2014-2020 și
- o măsură din **domeniul ocupării forței de muncă**, respectiv **sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii (activitatea principală 3)** și/sau **susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității (activitatea principală 4)**
- împreună cu alte măsuri, dintre domeniile vizate de celelalte activități principale, dacă este cazul, în funcție de nevoile identificate la nivelul teritoriului eligibil vizat de proiectul POCU .

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Activitatea principală 1 - Sprijinirea dezvoltării/ furnizării de servicii sociale/ furnizarea de servicii, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale) - activitate de tip soft pentru infrastructură socială ce a primit finanțare pentru proiectul hard (construcție și/sau dotări) în cadrul unei SDL finanțată prin Măsura LEADER din cadrul PNDR 2014-2020. Furnizarea de servicii integrate pentru copii, tineri, adulți/părinți etc (*ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, măsuri de inserție socio-profesională, servicii - sociale/medicale, /medico-socio-educăționale- consiliere psihologică etc*) recomandabil prin intermediul centrelor comunitare integrate/punctelor unice de acces la servicii/one-stop shop sau/și prin implicarea specialiștilor de la nivelul rețelei teritoriale a SPO sau a celor de la nivelul serviciilor publice de asistență socială.

Exemple de infrastructură de asistență socială (în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 539/2005 pentru aprobarea Nomenclatorului instituțiilor de asistență socială și a structurii orientative de personal, a Regulamentului – cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de asistență socială, precum și a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare):

- Centre rezidențiale (centre/ case de tip familial), centre de asistență medico-socială, centre de primire în regim de urgență (pentru copii abuzați, neglijăți și exploatați, copii victime ale traficului de persoane, copii străzii/ persoane fără adăpost, adăposturi de noapte), centre maternale, centre de zi, centre de asistență și sprijin pentru readaptarea copilului cu probleme psihosociale, centre de consiliere și sprijin pentru părinți și copii, centre pentru prevenirea abuzului, neglijării și exploatării, centre pentru pregătirea și sprijinirea integrării sau reintegrării copilului în familie, centre de monitorizare, asistență și sprijin al femeii gravide predispuse să își abandoneze copilul, centre care acordă servicii pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independentă, centre de asistență temporară de tip respite care/centre de criză pentru persoane cu dizabilități, locuințe protejate, centre pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență, servicii în comunitate pentru persoane adulte cu dizabilități, servicii de intervenție în stradă pentru persoane fără adăpost, persoane cu diferite adicții, victime ale violenței în familie, victime ale dezastrelor naturale etc, centre de preparare și distribuie a hranei pentru persoane în risc de sărăcie (cantine sociale, servicii mobile de acordare a hranei – masa pe roți), centre de orientare profesională, etc.

Într-o infrastructură de asistență socială pot fi prestate unul/ mai multe servicii sociale de către un furnizor de servicii sociale (acreditat în condițiile legii, la nivelul Ministerului Muncii și Justiției Sociale).

Nomenclatorul serviciilor sociale, precum și a regulamentelor – cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale este aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Exemple de servicii sociale (fără ca lista să fie exhaustivă) :

- Servicii de consiliere socială și informare, consiliere juridică, socializare și petrecerea timpului liber, organizare și implicare în activități comunitare și culturale, asistență și suport pentru familie, suport pentru realizarea activităților administrative și gestiunea bunurilor, orientare vocațională, acordare de alimente, ajutoare materiale și financiare, servicii de îngrijire la domiciliu, ajutor pentru realizarea activităților de bază ale vieții zilnice, ajutor pentru realizarea activităților instrumentale ale vieții zilnice, integrarea socială și participare, recuperare/ reabilitare funcțională, mici amenajări, reparații, asistență medicală, consiliere psihosocială și suport emoțional, suport pentru dezvoltarea abilităților de viață independentă, reintegrare familială și comunitară, conștientizare și sensibilizare a populației, terapie ocupațională, linie telefonică de urgență,.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

N.B.: În cadrul activității principale 1, alături de serviciile dezvoltate în cadrul infrastructurii finanțate prin PNDR 2014-2020 (componenta obligatorie care asigură complementaritatea cu PNDR) pot fi sprijinite și alte servicii sociale care răspund nevoilor identificate în SDL (finanțată prin Măsura Leader din cadrul PNDR) și care deservește același obiectiv adresat grupului țintă al proiectului POCU.

În cazul infrastructurilor cu componentă rezidențială, prin POCU sunt eligibile doar acele unități sociale/serviciile sociale cu cazare/găzduire cu caracter temporar (ex.: locuințe protejate, centre maternale, centre de primire în regim de urgență a victimelor violenței domestice etc.

În situația în care beneficiarul proiectului de infrastructura finanțat prin PNDR (pentru proiectul hard) este diferit de solicitantul finanțării prin POCU O.S.5.2 pentru activitatea principală 1, documentele specifice semnate de beneficiarul proiectului finanțat prin PNDR în scopul operaționalizării infrastructurii de către o altă entitate (furnizorul de servicii sociale) trebuie să fie semnate înainte de data depunerii cererii de finanțare aferentă O.S. 5.2. POCU.

Operaționalizarea infrastructurii sociale finanțate prin PNDR (LEADER 19.2) se poate realiza prin 3 surse:

- ✓ Finanțare PNDR
- ✓ Resurse financiare proprii
- ✓ Proiect POCU – OS 5.2

În sensul prezentului apel de propuneri de proiecte operaționalizarea infrastructurii sociale finanțate prin PNDR reprezintă întregul proces de punere în funcțiune a infrastructurii sociale și furnizare efectivă a serviciilor sociale.

În cazul în care beneficiarul proiectului finanțat din PNDR nu este liderul de parteneriat/partener în proiectul POCU OS 5.2., acesta poate ceda dreptul de operaționalizare a infrastructurii sociale dezvoltate către un furnizor de servicii sociale acreditat, membru în parteneriatul care implementează proiectul POCU O.S.5.2 (lider de parteneriat sau partener) și care este responsabil de implementarea activității obligatorii 1, așa cum a fost aceasta definită în prezentul Ghid al Solicitantului.

Forma și modalitatea de aprobare a documentului prin care se cedează dreptul de operaționalizare a infrastructurii sociale finanțate prin PNDR este în responsabilitatea exclusivă a beneficiarului finanțării din PNDR, acesta având obligația de a se asigura că a respectat toate reglementările legale ce țin de forma sa de organizare și funcționare.

Pentru LEADER, Beneficiarii măsurilor hard pot fi:

- entități private/publice stabilite prin fișa măsurii din SDL, cu respectarea prevederilor din Reg. UE 1305/2013;
- GAL-uri pentru anumite operațiuni de interes public pentru comunitate și teritoriul respectiv identificate în SDL, pentru care niciun alt solicitant nu și-a manifestat interesul în cadrul primului apel lansat.

O atenție deosebită va fi acordată încurajării abordărilor inovative în furnizarea acestor servicii, cum ar fi:

- furnizarea serviciilor sociale prin promovarea utilizării forței de muncă de la nivelul comunității (inclusiv prin scheme de ucenicie);
- furnizarea de servicii de către echipe mobile multi-funcționale;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- experimentarea unor noi relații de tip contractual între autoritățile locale și/sau furnizorii privați de servicii sociale și partenerii comunitari;
- pachet minim de servicii sociale destinat prevenirii separării copilului de familia sa;
- pachet minim de servicii medico-sociale/ pachet minim de servicii de asistență medicală comunitară destinat persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv roma realizat de către asistentul medical comunitar, mediatorul sanitar și asistentul social pentru reducerea mortalității infantile, prevenirea sarcinilor la minore, creșterea numărului de persoane din comunitățile roma înscrise la medicul de familie și/ sau beneficiari de diferite programe de sănătate (TB, diabet, boli cardio-vasculare, boli infecțioase etc), prevenirea și/ sau monitorizarea cazurilor de autism, probleme de sănătate mintală a copilului și adultului, reducerea mortalității materne, creșterea numărului de beneficiari de servicii și programe privind sănătatea reproducerii /planificarea familială;
- vouchere pentru beneficiarii de servicii sociale/beneficii de asistență socială;
- sprijin pentru furnizarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă (acolo unde este cazul), de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență/ servicii sociale).

De asemenea, pentru intervențiile dedicate comunităților marginalizate în care există populație aparținând minorității roma sunt încurajate activitățile și abordările inovative care duc la desegregare a se vedea Anexa

5. Informații generale și exemple privind combaterea segregării.

*Având în vedere faptul că din grupul țintă aferent proiectului POCU (minimum 250 persoane) este obligatoriu ca minimum 50% să beneficieze de măsuri de ocupare (cel puțin una dintre activitățile 3 și 4), pe cale de consecință o altă activitate principală **obligatorie, alături de activitatea principală 1**, în cadrul proiectelor din prezentul apel, este cel puțin o activitate de ocupare.*

Activitatea principală 2 - Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație: educația timpurie (de nivel ante-preșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii) prin acordarea unor pachete integrate ce ar putea include de exemplu *costuri de transport și masă pentru copiii din grupul țintă, materiale educaționale, accesul la servicii medicale și sociale, măsuri de prevenire și diminuare a părăsirii timpurii a școlii prin servicii educaționale specifice nevoilor persoanelor din grupul țintă, măsuri de acompaniere (ex. îmbrăcăminte și încălțăminte, stimulente condiționate de prezență), adaptate nevoilor și specificului comunității etc.).*

În vederea sprijinirii și stimulării creșterii calității actului educațional în școlile care deservește copiii din comunitățile vizate de proiect, în cadrul acestei activități pot fi acordate pachete integrate pentru școli defavorizate și/sau pentru profesorii din aceste școli, pe baza performanței acestora în ceea ce privește atragerea copiilor din grupul țintă către sistemul de învățământ (creșterea prezenței zilnice, îmbunătățirea performanțelor școlare, organizarea de activități extracurriculare cu o participare mare a copiilor din grupul țintă, educația părinților etc.)

Pentru activitatea 2, în funcție de **nevoile de educație ale persoanelor din grupul țintă**, propunerile de proiecte ar putea implica derularea următoarelor sub-activități:

- ❖ **Sub-activitatea 2.1. - Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie (învățământ ante-preșcolar și/ sau învățământ preșcolar)** prin asigurarea/ dezvoltarea și utilizarea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

de servicii locale și materiale de învățare pentru copiii din învățământul ante-preșcolar și preșcolar, în special pentru copiii aparținând minorității Roma și copiii cu dizabilități (dacă există astfel de cazuri la nivelul teritoriului acoperit de SDL), furnizarea de servicii de informare și consiliere a părinților, programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de asigurare de sprijin financiar.

- ❖ **Sub-activitatea 2.2. - Sprijin pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii prin: programe de tip zone prioritare de educație/ școală după școală**, în cadrul căreia pot prin servicii de informare, consiliere și mentorat destinate elevilor în risc de părăsire timpurie a școlii, precum și părinților acestora, programe care promovează activitățile extra-curriculare cu accent pe dobândirea de competențe cheie, măsuri care vizează desegregarea școlară, acțiuni care contribuie la creșterea stimei de sine, educație interculturală, programe de sprijin individualizat și adaptare curriculară, dezvoltare de resurse și materiale noi de învățare etc., furnizarea unor programe specifice de promovare a regulilor elementare de igienă dezvoltate și adaptate pentru copii/tineri roma și pentru copii/tineri care sunt cel mai afectați de sărăcie și au o stare de sănătate și condiții de viață precare etc.
- ❖ **Sub-activitatea 2.3. Programe de tip a doua șansă** - Sprijin pentru implementarea programelor integrate destinate tinerilor care au abandonat școala și adulților care nu și-au finalizat educația obligatorie, consiliere și programe de educație parentală pentru membrii familiilor copiilor și adulților care se află în afara sistemului educațional, acțiuni și campanii de conștientizare destinate creșterii ratelor de menținere în sistemul inițial de învățământ și pentru a asigura înțelegerea beneficiilor pe care le oferă educația în relație cu oportunitățile de angajare, furnizarea de programe de tip "A doua șansă", sprijin pentru implementarea programelor integrate pentru persoanele care se reîntorc în sistemul de educație și formare.

Sustenabilitatea serviciilor educaționale este de minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului (criteriu de eligibilitate).

ATENȚIE!

Pentru propunerile de proiecte care vizează activitatea 2: Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație: educația timpurie (de nivel ante-preșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii, este obligatorie participarea în proiect a unei instituții publice de învățământ acreditate din rețeaua națională (ISCED 0-2) din județul de unde se află comunitatea marginalizată.

Activitatea principală 3 - Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii (ex. informare și consiliere profesională, formare profesională, alte măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă, plasarea pe piața muncii prin subvenționarea angajatorilor, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal, etc.), precum și pentru **participarea la programe de ucenicie și stagii** a persoanelor din cadrul comunităților marginalizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere și alte tipuri de intervenții identificate ca fiind necesare.

► **Sub-activitatea 3.1. - Participarea la programe de ucenicie la locul de muncă**

Ucenicia reprezintă formarea profesională realizată la locul de muncă în baza unui contract de ucenicie, fiind organizată conform prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Ucenicia la locul de muncă se organizează pentru calificările stabilite prin legislația în vigoare și pentru ocupațiile cuprinse în Clasificarea ocupațiilor din România, pentru care

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

există standarde de pregătire profesională, respectiv standarde ocupaționale. Ucenicia are o durată cuprinsă între 1 și 3 ani în funcție de nivelul de calificare solicitat de ocupația pentru care se organizează schema.

Angajatorii care doresc să organizeze activități de ucenicie la locul de muncă potrivit domeniilor de activitate au obligația să declare la AJOFM/ AMOFM locurile de muncă vacante pentru care organizează aceste activități/scheme.

Pentru formarea profesională a ucenicului, angajatorul are obligația de a respecta prevederile OG 129/2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare, activitatea de formare fiind finalizată cu certificate de calificare cu recunoaștere națională. Evaluarea și certificarea formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă se realizează în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind formarea profesională.

Cheltuielile aferente subvențiilor pentru ucenicie nu vor fi bugetate și decontate în cadrul proiectului; angajatorii care doresc să beneficieze de subvențiile acordate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60 din 5 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul forței de muncă pentru încheierea de contracte de ucenicie se vor adresa structurilor teritoriale ale ANOFM.

Sub-activitatea 3.2. - Participarea la programe de stagii pentru absolvenții de învățământ superior

Organizarea stagiilor pentru absolvenții de învățământ superior de către angajatori se realizează în baza unui contract de stagiu încheiat între angajator și stagiar, cu durată de 6 luni, anexă la contractul individual de muncă, conform prevederilor Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare.

Perioada de stagiu se desfășoară conform unui program de activități aprobat de angajator, la propunerea conducătorului compartimentului în care își desfășoară activitatea stagiarul.

Angajatorul desemnează un mentor – persoana care coordonează stagiarul pe durata stagiului și care participă la activitatea de evaluare a acestuia.

La sfârșitul perioadei de stagiu, angajatorul are obligația să evalueze cunoștințele stagiului și să elibereze certificatul/adeverința din care să reiasă perioada în care acesta a desfășurat activitatea în baza contractului de stagiu, competențele și deprinderile practice dobândite. Certificatul atestă dobândirea de experiență și vechime în muncă sau în specialitate, după caz.

Cheltuielile aferente subvențiilor pentru stagii nu vor fi bugetate și decontate în cadrul proiectului; angajatorii care doresc să beneficieze de subvențiile acordate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60 din 5 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul forței de muncă pentru încheierea de contracte de stagiu se vor adresa structurilor teritoriale ale ANOFM.

Sub-activitatea 3.3. - Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii (ex. măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă - informare și consiliere profesională, plasarea pe piața muncii, formare profesională, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal, etc.)

Formarea profesională trebuie să fie realizată de către furnizori de formare profesională autorizați în conformitate cu prevederile OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind finalizată cu certificate de calificare sau de absolvire cu recunoaștere națională. Formarea profesională se organizează prin programe de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare, specializare. Angajatorii pot organiza ei înșiși programe de formare profesională doar dacă sunt autorizați ca furnizori de formare profesională în condițiile OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Conform anexei 2 a HG 918/2013 privind Cadrul național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care au absolvit învățământul primar (4 clase) pot participa la programe de inițiere, definite în OG nr. 129/2000, privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, organizate de furnizori de formare profesională autorizați, care se finalizează cu certificate de absolvire cu recunoaștere națională.

Activitățile de contractare, pe baze temporare, a personalului, desfășurate de persoanele juridice în baza autorizației de funcționare ca agent de muncă temporară, nu intră în sfera serviciilor specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă.

Cheltuielile aferente subvențiilor acordate angajatorilor pentru angajarea persoanelor aparținând grupului tinta nu vor fi bugetate și decontate în cadrul proiectului; angajatorii care doresc să beneficieze de subvențiile acordate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60 din 5 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul forței de muncă se vor adresa structurilor teritoriale ale ANOFM.

Activitatea principală 4 - Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont propriu

Pentru activitatea 4, în funcție de **nevoile de ocupare ale persoanelor din grupul țintă**, propunerile de proiecte ar putea implica derularea următoarelor sub-activități:

- **Sub-activitatea 4.1.** Acordarea de sprijin persoanelor din grupul țintă (persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială) pentru înființarea de afaceri sub forma unor servicii personalizate de sprijin, de exemplu consiliere/ consultanță/ mentorat/ formare profesională antreprenorială, sprijin pentru elaborarea planului de afaceri etc., analiza și selectarea planurilor de afaceri viabile, suport în înființarea companiei etc.

Planurile de afaceri vor fi supuse aprobării unei comisii de selecție, pe baza unor criterii stabilite de beneficiarul finanțării nerambursabile, în cadrul unui proces transparent și nediscriminatoriu. Comisia de selecție a ideilor de afaceri va include obligatoriu un număr impar de membri din care se recomandă să facă parte reprezentanți ai:

- Mediului de afaceri;
- Patronatelor din aria de implementare a proiectului.

Doar persoanele fizice aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială ale căror planuri de afaceri sunt aprobate de către această comisie vor beneficia de **sprijin prin subactivitatea 4.2 - Acordarea de micro-granturi (subvenție) pentru înființarea de noi afaceri**, inclusiv sprijin post-înființare afacere.

- **Sub-activitatea 4.2 - Acordarea de micro-granturi (subvenții) pentru înființarea de noi afaceri**, inclusiv sprijin post-înființare afacere ex. oferirea de servicii de contabilitate primară, servicii financiare, de marketing, antreprenorii vor fi instruiți în dezvoltarea planului de afaceri, management resurse umane, identificare oportunități de finanțare pentru dezvoltarea activității independente).

Acordarea subvenției (micro-grant) va fi condiționată de înființarea firmei (costurile aferente înființării companiei vor fi acoperite prin proiect – Sub-activitatea 4.1.).

Subvenția maximă pentru un plan de afaceri aprobat este de 25.000 euro/ plan de afaceri/ firmă. Pentru subvenția acordată este obligatorie angajarea a minimum 1 persoană în cadrul afacerii sprijinite. Perioada

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

obligatorie de funcționare a afacerii este de 12 luni pe perioada implementării proiectului la care se adaugă perioada minimă de sustenabilitate (6 luni).

Personalul echipei de proiect (atât al beneficiarului, cât și al partenerilor) nu poate face parte din firmele înființate prin proiect.

N.B.: Beneficiarul finanțării nerambursabile are obligația de a monitoriza respectarea regulilor de sustenabilitate de către beneficiarul ajutorului de minimis, respectiv: continuarea funcționării afacerii, inclusiv menținerea locului de muncă creat, pe o perioadă de minimum 6 luni de zile de la finalizarea perioadei obligatorii de funcționare a afacerii de 12 luni.

Locurile de muncă și afacerile înființate pot fi pe tot teritoriul României, cu păstrarea tipului de regiune în care este implementat proiectul (MORE sau LESS fără a fi mixate), nefiind nicio altă restricție legată de teritoriul SDL.

Perioada de sustenabilitate presupune continuarea funcționării afacerii, inclusiv obligația menținerii locului de muncă ocupat, și poate fi contabilizată pe perioada implementării proiectului sau după finalizarea implementării.

Incidența ajutorului de minimis

NB. Activitatea 4 (susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității) face obiectul schemei de minimis – Anexa nr. 6, pentru acele cheltuieli de care beneficiază firmele nou-create.

În cadrul Activității 4, cheltuielile aferente Sub-activității 4.1. nu vor intra sub incidența ajutorului de minimis, aceste cheltuieli fiind efectuate pentru persoane fizice.

N.B. Sub-activitatea 4.2. va viza finanțarea înființării unor afaceri cu activitate exclusiv în domenii eligibile, cu respectarea tuturor condițiilor menționate în cadrul schemei de minimis "Implementarea strategiilor de dezvoltare locală în comunitățile marginalizate din zona rurală și/ sau în orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori"

N.B: Valoarea totală a ajutoarelor de minimis de care a beneficiat **întreprinderea unică pe o perioadă de 3 ani consecutivi** (2 ani fiscali precedenți și anul fiscal în curs), cumulată cu valoarea alocării financiare acordate în conformitate cu prevederile prezentei scheme, nu depășește echivalentul în lei a 200.000 Euro (100.000 Euro în cazul întreprinderilor unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau **contra cost**). Aceste plafoane se aplică indiferent de forma ajutorului de minimis sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul este finanțat din surse naționale sau comunitare.

În cazul în care, prin acordarea de ajutoare de minimis, în temeiul prezentei scheme, s-ar depăși plafonul relevant menționat anterior, nicio parte a respectivului ajutor de minimis nu poate fi acordat.

Totodată, beneficiarii de ajutor de minimis, **NU trebuie să se încadreze în categoria "întreprinderilor aflate în dificultate"**, în sensul **Comunicatului Comisiei privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (2014/C 249/01)**.

Pentru activitatea principală 4 - Beneficiarul finanțării nerambursabile va asigura monitorizarea implementării măsurilor de ajutor de minimis, în calitate de administrator al schemei de ajutor de minimis. În ceea ce privește cererea de ajutor de minimis, pentru activitatea principală 4, aceasta poate fi considerată scrisoarea de înaintare a Planului de afaceri prin care se solicita finanțarea. Astfel, administratorii schemei de ajutor de minimis trebuie să se asigure că planul de afaceri este înaintat într-o modalitate corespunzătoare, aceste documente având calitate de cerere de ajutor de minimis în relația cu administratorul schemei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Administratorii schemei de ajutor de minimis au obligația de a informa beneficiarii selectați conform prevederilor din legislația națională, respectiv OUG 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996 – **art. 19** - Furnizorul sau, după caz, administratorul măsurilor de ajutor de minimis va informa beneficiarii, la data acordării ajutorului, cu privire la caracterul de minimis al ajutorului și va verifica respectarea plafonului de minimis impus de legislația Uniunii Europene.

Activitatea principală 5 – asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă (acolo unde este cazul). În cadrul acestei activități se va acorda sprijin pentru furnizarea de asistență juridică pentru obținerea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă, de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență/ servicii sociale).

Activitatea principală 6 - Campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării și promovării multiculturalismului și acțiuni de implicare activă și voluntariat al membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea. În cazul comunităților segregate sau a existenței unor servicii segregate (precum cele educaționale) sunt încurajate campaniile de informare care au ca scop pregătirea procesului de desegregare și integrare a grupului marginalizat în societate (în special cele ce vizează desegregarea școlară și cea legată de locuire).

Activitatea principală 7 - Activități de îmbunătățire a condițiilor de locuit ale persoanelor din grupul țintă (lucrări de reparații, consolidări structurale, izolație termică și încălzirea locuinței, extinderi de camere, îmbunătățirea igienei locuinței și spațiilor conexe), pentru a reduce pericolul pe care locuirea precară îl reprezintă pentru siguranța familiilor și pentru a facilita îmbunătățirea stării de sănătate și a capacității de învățare și ocupare a persoanelor din grupul țintă.

Fiecare activitate principală din cadrul proiectului POCU trebuie să fie fundamentată adecvat, cu date din teritoriul vizat la nivelul proiectului POCU, făcându-se trimitere și la nevoia descrisă în analiza diagnostic, respectiv în SWOT (Cap I, III din SDL/SDL-urile aferente respectivelor teritorii).

N.B.: Măsurile vizate în cadrul PI9.vi O.S. 5.2 vor fi finanțate în cadrul unui singur proiect POCU.

Astfel, pentru evitarea suprapunerilor și a dublei finanțări, UAT-urile care vor beneficia de măsurile vizate în cadrul PI 9.vi O.S.5.2 vor fi excluse de la finanțarea activităților similare asigurată la nivelul altei axe prioritare/prioritate de investiții/ obiectiv specific și invers, după cum urmează:

- UAT-urile care vor beneficia de finanțare din cadrul acestui apel vor fi excluse de la finanțare din cadrul:
 - ▶ AP 4 – PI 9.ii, O.S 4.1, O.S. 4.2.
- UAT-urile care vor beneficia de finanțare din cadrul acestui apel vor fi excluse de la finanțarea activităților similare la nivelul:
 - ▶ AP 6- PI 10i
- Pentru evitarea suprapunerilor și a dublei finanțări, persoanele din grupul țintă care vor beneficia de măsurile vizate în cadrul acestui apel vor fi excluse de la finanțarea **măsurilor similare**¹ finanțate din:
 - ▶ AP 1/ AP 2
 - ▶ AP 3 – PI 8.i (OS 3.1-3.6), PI 8.iii (OS 3.7 - antreprenoriat).

¹ Prin măsuri similare se înțelege: de exemplu participarea la un program de ucenicie, participarea la un program de formare în același domeniu și pentru același nivel de calificare, obținerea subvenției pentru deschiderea unei afaceri etc

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Luând în considerare eventuala mobilitate a grupului țintă, este recomandat ca proiectul să conțină măsuri de atenuare a acestui risc.

Dacă teritoriul acoperit de SDL (comunitate marginalizată) este alcătuit din mai multe UAT-uri, pot fi depuse mai multe proiecte în cadrul acestui apel, exclusiv în situația în care la nivelul fiecărui proiect există o infrastructură socială distinctă finanțată prin măsura 19 LEADER în cadrul PNDR 2014-2020.

Nu este obligatoriu ca toate activitățile principale să se realizeze în teritoriu acoperit de SDL, dar trebuie să existe o fundamentare adecvată în cadrul cererii de finanțare pentru aceste situații posibile (ex. activități de formare, ucenicie, stagii pentru absolvenții de învățământ *superior etc*). *Condiția obligatorie este ca grupul țintă pentru proiectul POCU (așa cum este definit în prezentul ghid) să fie din teritorii acoperite de una/mai multe SDL gestionate de GAL-uri învecinate (din cadrul aceluiași tip de teritorii LESS sau teritorii MORE, fără a fi mixate teritorii LESS cu teritorii MORE).*

ATENȚIE!

- Acordarea finanțării va fi condiționată de asumarea responsabilității pentru asigurarea sustenabilității serviciilor dezvoltate după finalizarea sprijinului FSE (servicii sociale/ medicale/ medico-sociale; servicii educaționale etc). Pentru serviciile sociale finanțate în cadrul activității principale 1 aferente proiectului POCU O.S.5.2, sustenabilitatea trebuie asigurată conform perioadei de sustenabilitate din contractul de finanțare aferent infrastructurii sociale finanțate prin PNDR (măsura Leader).

1.3.1. Teme secundare FSE

În cadrul Axei Prioritare 5/ PI 9.vi sunt vizate temele secundare prezentate în tabelul de mai jos.

Propunerile de proiecte vor trebui să evidențieze în secțiunea relevantă (*tema secundară vizată*) în ce constă contribuția proiectului la o anumită temă secundară, precum și costul estimat al respectivelor măsuri.

Alocările din tabelul de mai jos reprezintă alocări indicative la nivelul Axei Prioritare 5. Prin urmare, în cadrul propunerii de proiect se vor evidenția sumele calculate pentru măsurile care vizează teme secundare relevante pentru proiect.

Procentele din tabelul de mai jos reprezintă ponderi din totalul alocărilor aferente temelor secundare la nivel de axă prioritară/ PI și la nivel de tip de regiune de dezvoltare.

Axa Prioritară/ Fond	AP 5 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei		
	Categoria de regiune	Tema secundară	Pondere din alocarea pe tip de regiune de dezvoltare
AP 5/ FSE	Regiune mai puțin dezvoltată	01. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor.	2%

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Axa Prioritară/ Fond	AP 5 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei		
	Categoria de regiune	Tema secundară	Pondere din alocarea pe tip de regiune de dezvoltare
	Regiune dezvoltată	01. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor.	2%
	Regiune mai puțin dezvoltată	02. Inovare socială	5%
	Regiune dezvoltată	02. Inovare socială	5%
	Regiune mai puțin dezvoltată	05. Îmbunătățirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor	0
	Regiune dezvoltată	05. Îmbunătățirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor	0
	Regiune mai puțin dezvoltată	06. Nediscriminare	2%
	Regiune dezvoltată	06. Nediscriminare	2%

În dezvoltarea cererii de finanțare, prin anumite activități, se va viza **cel puțin o temă secundară** dintre cele aferente axei prioritare. Pentru respectiva temă secundară se va avea în vedere un buget care să reprezinte **minim procentul indicat** în tabel calculat la totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului respectiv.

Aspecte privind inovarea socială

Inovarea socială presupune dezvoltarea de idei, servicii și modele prin care pot fi mai bine abordate provocările sociale, cu participarea actorilor publici și privați, inclusiv a societății civile, cu scopul îmbunătățirii serviciilor sociale².

Programul Operațional Capital Uman promovează inovarea socială, în special cu scopul de a testa, și, eventual, a implementa la scară largă soluții inovatoare, la nivel local sau regional, pentru a aborda provocările sociale.

Inovarea socială are o importanță deosebită mai ales în contextul inițiativelor din domeniul incluziunii sociale și a combaterii sărăciei, având în vedere faptul că acestea vizează cu prioritate comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.

² Definiție preluată de pe pagina de internet a Comisiei Europene: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1022&langId=en>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Exemple de teme de **inovare socială** care ar putea fi utilizate în cadrul acestui CPP:

- ▶ crearea și consolidarea de parteneriate relevante pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitățile marginalizate/ persoanele aflate în risc de sărăcie/ persoane aparținând grupurilor vulnerabile, dar și pentru identificarea unor soluții practice, viabile, inovative de a răspunde problemelor identificate, bazate inclusiv pe valorificarea de bune practici a nivel național sau din alte SM; metode inovative de implicare activă a membrilor comunității la operațiunile sprijinite, inclusiv pentru depășirea barierelor de ordin moral sau care țin de cutumele din societate/ etnice; valorificarea oportunităților locale în identificarea soluțiilor propuse; activități și inițiative care vizează promovarea egalității de șanse, non discriminarea etc.
- ▶ metode inovative de combatere a discriminării
- ▶ metode inovative de prevenire a abandonului școlar

Pentru proiectele care promovează metode inovative de implicare activă a membrilor comunității în procesul de selecție se acordă punctaj suplimentar.

Solicitanții și/ sau partenerii eligibili trebuie să evidențieze în formularul de aplicație dacă propunerea de proiect contribuie la inovarea socială, conform celor prezentate mai sus.

În cadrul cererii de finanțare, la secțiunea „Buget - Activități și cheltuieli”, solicitantul va menționa în câmpul „Justificarea cheltuielii” tema secundară vizată de cheltuiala respectivă și va explica modul în care cheltuiala contribuie la tema secundară și care este procentul din cheltuială aferent temei secundare vizate.

1.3.2. Teme orizontale

În cadrul proiectului trebuie să fie evidențiat, în secțiunea relevantă din cadrul aplicației electronice, contribuția proiectului la temele orizontale stabilite prin POCU 2014-2020. Prin activitățile propuse în cadrul proiectului trebuie să fie asigurată contribuția la cel puțin una din temele orizontale de mai jos.

▶ Dezvoltare durabilă

Aplicarea principului dezvoltării durabile va urmări asigurarea unui echilibru între aspectele legate de mediu, coeziune socială și creștere economică în cadrul PO CU. Integrarea orizontală a principiului are în vedere ca operațiunile finanțate să urmărească reducerea impactului asupra mediului cât mai mult posibil, prin *activități dedicate protecției mediului, eficienței energetice, atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea, biodiversității, rezistenței la dezastre, prevenirii și gestionării riscurilor.*

Acțiunile din cadrul acestui OS urmăresc incluziunea socială și combaterea sărăciei prin furnizarea de instruire și sprijin pentru comunitățile marginalizate. Promovarea și educarea cu privire la protecția mediului și a unui mod de viață sănătos va contribui la integrarea socială a diverselor grupuri vulnerabile, dar și proiectele de economie socială care combină oportunități de angajare și aspectele de mediu.

▶ Egalitatea de șanse și non-discriminarea

Promovarea egalității de șanse, combaterea discriminării pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală și a dificultăților de acces de orice tip și asigurarea accesului egal la serviciile de interes general sunt teme orizontale care contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Acțiunile specifice menite să răspundă nevoilor persoanelor din categoriile expuse unui risc crescut de discriminare includ măsurile specifice ținute către îmbunătățirea inserției sociale și profesionale a acestora, prin creșterea accesului pe piața muncii, dar și prin îmbunătățirea nivelului de educație și competențe.

Totodată, în contextul măsurilor avute în vedere pentru promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, se va urmări îmbunătățirea accesului acestor grupuri la serviciile sociale, medicale și de interes general, precum și adaptarea condițiilor de muncă și crearea unor facilități speciale pentru persoanele cu dizabilități și alte categorii de persoane dezavantajate. În plus, în cadrul acțiunilor integrate ținute către combaterea sărăciei la nivelul comunităților, vor fi susținute campanii de conștientizare și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea inițiativelor de voluntariat și a incluziunii active, pentru combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de șanse.

Acțiunile care vizează creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile, prin promovarea de proiecte integrate (cuprinzând servicii sociale, medicale, adăpost etc.) se adresează în mod direct nevoilor specifice ale persoanelor din aceste grupuri, contribuind la o mai bună inserție socio-profesională a acestor persoane și protejarea acestora împotriva discriminării și a abuzurilor la care acestea sunt supuse.

► **Promovarea egalității între femei și bărbați**

Promovarea egalității între femei și bărbați reprezintă un principiu de bază care contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Pentru promovarea egalității de gen, acțiunile specifice includ intervenții care vizează îmbunătățirea inserției sociale și profesionale atât a femeilor – cu accent asupra femeilor provenind din medii sau grupuri dezavantajate, spre exemplu femeile de etnie romă, cât și a bărbaților – care vor contribui în mod direct la promovarea egalității de gen.

De asemenea, campaniile de conștientizare și acțiunile specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea incluziunii active vor contribui la combaterea tuturor formelor de discriminare, inclusiv a celor pe bază de gen.

Acțiunile vizate acordă o atenție deosebită măsurilor de acompaniere, astfel încât să faciliteze integrarea socio-economică, intervențiile fiind orientate către creșterea ocupării, promovarea incluziunii sociale și îmbunătățirea nivelului de educație și competențe și au în vedere minimizarea efectelor negative ale factorilor externi, care duc la persistența inegalităților și reduc impactul sprijinului direct.

Acțiunile specifice se vor referi la:

- Accesul egal pentru femei și bărbați;
- Pentru muncă egală remunerație egală pentru femei și bărbați;
- Promovarea unui mediu de lucru prietenos pentru mame, inclusiv încurajarea adoptării de către angajatori a programelor de lucru flexibile;
- Promovarea independenței economice a femeilor (în special prin antreprenariat)
- Promovarea utilizării de către bărbați a beneficiilor sociale legate de concediul de îngrijire a copiilor.

Fără a se limita doar la acestea, în procesul de selecție se acordă punctaj suplimentar proiectelor care propun instrumente concrete de resurse umane cu privire la asigurarea egalității între femei și bărbați.

Pentru informații privind temele orizontale a se vedea *Ghid - integrare teme orizontale în cadrul proiectelor finanțate din FESI 2014-2020* disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/orientari-beneficiari>.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

1.4. Tipuri de solicitanți/ parteneri eligibili

- *Autoritățile locale cu responsabilități în domeniu, **în parteneriat** cu actorii sociali relevanți /Furnizori de servicii sociale în condițiile legii – aceste entități trebuie să fie beneficiari selectați pentru finanțare prin PNDR 2014-2020 (Măsura 19 LEADER)*
- *Entități relevante pentru implementarea proiectelor aferente SDL selectate – aceste entități trebuie să fie beneficiari selectați pentru finanțare prin PNDR 2014-2020 (Măsura 19 LEADER):*
 - entități private/publice stabilite prin fișa măsurii din SDL, cu respectarea prevederilor din Reg. UE 1305/2013;
 - GAL-uri pentru anumite operațiuni de interes public pentru comunitate și teritoriul respectiv identificate în SDL, pentru care niciun alt solicitant nu și-a manifestat interesul în cadrul primului apel lansat.
- ONG/actori sociali relevanți **în parteneriat** cu autoritățile locale responsabile în domeniu.

Prin entități relevante se înțeleg acei actori care vor fi implicați în derularea uneia/ unora dintre activitățile principale ale proiectului contribuind în mod direct la atingerea indicatorilor de realizare/ de rezultat solicitați prin prezenta cerere de propuneri de proiecte.

ATENȚIE!

- Parteneriatul este optional pentru acest apel, fiind obligatoriu doar pentru autoritățile locale (ce pot avea calitatea de solicitant/partener) și **se referă la întreg proiectul POCU 5.2 pentru toate activitățile principale prevăzute în proiect, nu exclusiv pentru activitatea principală 1**. Parteneriatul cu autoritatea publică locală poate fi util inclusiv din perspectiva evitării riscului de suprapunere a grupului țintă cu cel existent la nivelul altor proiecte, ca de ex. O.S.4.1/4.2/4.4 POCU.
- În cazul în care beneficiarul proiectului de infrastructură finanțat prin PNDR (pentru proiectul hard) este diferit de solicitantul finanțării prin POCU O.S.5.2 pentru activitatea principală 1, se vor depune alături de contractul de finanțare PNDR pentru infrastructură socială/notificarea cererilor de finanțare eligibile și selectate, emisă de AFIR și documentele specifice semnate de beneficiarul proiectului finanțat prin PNDR prin care se acorda dreptul operaționalizării respectivei infrastructuri unei alte entități (furnizor acreditat de servicii sociale), documente ce trebuie să fie semnate înainte de data depunerii cererii de finanțare aferentă O.S.5.2. POCU. Aceste documente reprezintă condiție obligatorie fiind element de eligibilitate pentru proiectul POCU.
- Un solicitant sau parteneriat creat din aceleași entități va primi finanțare pentru **un singur proiect** în cadrul apelului vizat prin prezentul ghid al solicitantului – condiții specifice.
- În situația în care **GAL** (care este ONG ca și organizare juridică) este **solicitant/partener** al proiectului POCU, în scopul evitării dublei finanțări la nivelul cheltuielilor de functionare GAL finanțate prin PNDR, pentru angajații GAL implicați și în proiectul POCU, se va avea în vedere elaborarea distinctă a documentelor pentru contabilitate, fișe de post, respectiv, angajări, pontaj etc cu respectarea legislației specifice în vigoare.
- Pentru Solicitanții și/sau Partenerii proiectului POCU nu este condiție obligatorie să dețină sediu social/punct de lucru/filială/sucursală în teritoriul acoperit de SDL, cu excepția serviciilor sociale pentru care infrastructură socială finanțată prin PNDR trebuie să fie într-un teritoriu acoperit de o SDL.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Pentru solicitant și parteneri în cadrul proiectului POCU, inclusiv pentru actorii sociali relevanți/entități relevante pentru implementarea proiectelor la nivelul teritoriilor acoperite de o SDL, este obligatoriu să fie atașate la cererea de finanțare **autorizațiile/acreditările** în funcție de activitățile pe care aceștia le vor implementa în cadrul proiectului, după cum urmează:

- Acreditarea ca furnizor de **servicii sociale**, pentru solicitantul/partenerul care va implementa activități de furnizare de servicii sociale
- Acreditarea ca **furnizor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă** (în conformitate cu HG nr. 277/2002 modificată și completată prin HG nr. 1122/2010), dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează următoarele activități:
 - informare și consiliere profesională
 - medierea muncii
- Acreditarea ca **furnizor de formare profesională**, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activitatea de organizare și desfășurare de programe de formare profesională.
- Acreditarea centrului de **evaluare a competențelor** dobândite în sistem non-formal și informal, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activități de evaluare și certificare a competențelor dobândite pe cale non-formală sau informală.
- Acreditarea ca furnizor de **servicii medicale**, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activități de furnizare de servicii medicale

Furnizori de servicii sociale conform Legii asistenței sociale nr. 292/2011 sunt:

Furnizori publici de servicii sociale pot fi:

- structurile specializate din cadrul/subordinea autorităților administrației publice locale și autoritățile executive din unitățile administrativ-teritoriale organizate la nivel de comună, oraș, municipiu și sectoare ale municipiului București;
- autoritățile administrației publice centrale ori alte instituții aflate în subordinea sau coordonarea acestora care au stabilite prin lege atribuții privind acordarea de servicii sociale pentru anumite categorii de beneficiari;
- unitățile sanitare, unitățile de învățământ și alte instituții publice care dezvoltă, la nivel comunitar, servicii sociale integrate.

Furnizori privați de servicii sociale pot fi:

- organizațiile neguvernamentale, respectiv asociațiile și fundațiile;
- cultele recunoscute de lege;
- persoanele fizice autorizate în condițiile legii;
- filialele și sucursalele asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare;
- operatorii economici cu scop lucrativ, pentru toate categoriile de servicii sociale organizate în condițiile legii, cu anumite excepții care privesc servicii sociale acordate exclusiv de către furnizorii publici (*potrivit modificărilor aduse prin O.G. nr. 31/2015*).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Furnizorii de servicii de ocupare pot fi persoane juridice din sectorul public sau privat (ONG, SRL) ori persoane fizice autorizate să desfășoare o activitate independentă, conform legii (Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă). Serviciile specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă, denumite în continuare servicii de ocupare, constau în:

- a) servicii de informare și consiliere;
- b) servicii de mediere a muncii pe piața internă.

Pentru măsurile cu specific educațional este obligatoriu parteneriatul cu unități școlare locale/ Inspectoratul Școlar Județean din județul/județele de proveniență al comunității marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.

Capacitatea GAL de a susține antreprenoriatul în teritoriul acoperit de SDL poate fi justificată dacă acesta a avut prevăzute în cadrul Strategiilor de Dezvoltare Locală pe care le implementează, măsuri lansate care contribuie la diversificarea activităților non agricole și a realizat selecția proiectelor finanțate în cadrul SDL. Îndeplinirea cerințelor de indicare a autorizațiilor /acreditărilor care atestă expertiza relevantă a GAL pentru acțiunile selectate de susținere a antreprenoriatului în cadrul comunității poate fi dovedită prin documente ca de exemplu: Autorizațiile de Funcționare GAL, Rapoarte de Selecție ale proiectelor în cadrul Strategiilor proprii GAL, etc.

1.5. Perioada de implementare a proiectelor

Perioada de implementare a proiectului este de maximum **36 luni**, dar nu mai târziu de 29 decembrie 2023.

La completarea cererii de finanțare în sistemul electronic va trebui evidențiată durata fiecărei activități incluse în proiect.

1.6. Grup țintă

În cadrul prezentei cereri de propunere de proiect **grupul țintă** cuprinde diverse categorii de persoane **afiate în risc de sărăcie sau excluziune socială existente în comunitățile marginalizate din cadrul teritoriilor vizate de Strategia/Strategiile de dezvoltare locală finanțate prin măsura LEADER nr.19 din PNDR 2014-2020.**

Pentru a fi eligibil, grupul țintă vizat prin proiect trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ▶ *au domiciliul/ locuiesc în teritoriul acoperit de o Strategie de Dezvoltare Locală aprobată de PNDR 2014-2020 (aflat în zona rurală și/ sau în orașe cu o populație de până la 20.000 de locuitori) și*
- ▶ *sunt în risc de sărăcie sau excluziune socială (prin încadrarea într-una din categoriile A/B/C de mai sus de mai jos).*

N.B.: Grupul țintă pentru proiectul POCU poate să fie din teritorii acoperite de una/mai multe SDL gestionate de GAL-uri învecinate (din cadrul aceluiași tip de teritorii LESS sau teritorii MORE, fără a fi mixate teritorii LESS cu teritorii MORE) în scopul atingerii indicatorului proiectului POCU, respectiv minimum 250 persoane/proiect și implicit activitățile proiectului POCU să deservească astfel cât mai multe persoane din grupul țintă. Pentru evitarea dublei finanțări, grupul țintă dintr-o unitate administrativ teritorială (mediu rural sau mediul urban cu maximum 20.000 locuitori) poate fi încadrat într-un singur proiect POCU aferent O.S.5.2.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Conform definiției Eurostat (indicatorul AROPE), **persoanele în risc de sărăcie sau excluziune socială** sunt persoanele care se află într-una din următoarele situații:

► **(A) în risc de sărăcie**
sau

► **(B) se confruntă cu o deprivare materială severă**
sau

► **(C) trăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii.**

(A) În categoria **în risc de sărăcie** sunt incluse persoane care au un venit disponibil echivalat situat sub pragul riscului de sărăcie, care este stabilit la 60% din mediana la nivel național a venitului disponibil (după transferurile sociale) per adult echivalent.

(B) Deprivarea materială acoperă indicatorii referitori la presiunea economică și bunurile de folosință îndelungată. **Persoanele care se confruntă cu deprivare materială severă** dispun de condiții de trai extrem de limitate datorită lipsei resurselor, la care se înregistrează cel puțin 4 din cele 9 elemente de deprivare, respectiv nu își pot permite:

- 1) să plătească chiria sau facturile la utilități,
- 2) să asigure încălzirea adecvată a locuinței,
- 3) să facă față unor cheltuieli neprevăzute,
- 4) să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi,
- 5) o săptămână de vacanță departe de casă,
- 6) un autoturism,
- 7) o mașină de spălat,
- 8) un TV color,
- 9) un telefon.

(C) **Persoanele care trăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii** sunt cele cu vârsta cuprinsă între 0-59 ani care locuiesc în gospodării în care adulții (cu vârsta între 18-59 ani) au lucrat în anul anterior la mai puțin de 20% din potențialul lor total.

Conform terminologiei utilizate în POCU, **populația în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul GAL formează comunitatea marginalizată care va reprezenta grupul țintă** vizat în mod obligatoriu în cadrul proiectului POCU.

Persoanele din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care nu au acte de identitate, dar locuiesc în teritoriul GAL, precum și persoanele fără adăpost (inclusiv copii și tineri) care se află în raza teritoriului GAL, vor reprezenta grup țintă eligibil dacă se constată că trăiesc în una din zonele cuprinse în teritoriu (declarație pe propria răspundere).

O persoană care face parte din grupul țintă persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială poate fi încadrată în una din următoarele categorii, ca de exemplu:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ▶ persoane adulte șomere sau inactive;
- ▶ persoane care nu au acte de identitate (inclusiv copii fără CNP);
- ▶ persoane cu dizabilități (*persoanele cu dizabilități includ acele persoane care au deficiențe fizice, mentale, intelectuale sau senzoriale de durată, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere, pot îngreuna participarea deplină și efectivă a persoanelor în societate, în condiții de egalitate cu ceilalți.* (<http://anpd.gov.ro/web/wp-content/uploads/2016/09/MO-nr-737Bis-din-22-septembrie-2016.pdf>)
- ▶ persoane vârstnice aflate în situații de dependență, mai ales persoanele vârstnice care locuiesc singure și/sau nu sunt autonome și nu beneficiază de sprijin în gospodărie;
- ▶ copii în situații de dificultate (ex. ante-preșcolari/preșcolari/ elevi, în special copii din grupurile vulnerabile, cu accent pe copiii aparținând minorității roma, copiii cu dizabilități și cu nevoi educaționale speciale, copiii din comunitățile dezavantajate socio-economic³, copiii din familii cu 3 sau mai mulți copii sau din familii monoparentale, copiii cu unul sau ambii părinți în mobilitate în afara localității de domiciliu (mai ales copiii care se confruntă cu separarea pe termen lung de părinții lor plecați la muncă în străinătate), copii în cazul cărora unul sau mai mulți adulți din gospodărie sunt privați de libertate sau sunt în supravegherea serviciilor de probațiune, copiii care au părăsit școala pentru a munci (inclusiv în gospodărie), copiii care nu au fost înscriși la școală, care au abandonat sau au părăsit timpuriu școala etc.), mame minore, adolescenți cu comportamente la risc, copii și tineri ai străzii;
- ▶ tinerii care au părăsit instituțiile de tip rezidențial;
- ▶ adulți cu unul sau mai mulți copii în sistemul de protecție specială;
- ▶ părinți/ tutori/ îngrijitori informali ai ante-preșcolarilor/preșcolarilor/elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii;
- ▶ persoane care au părăsit de timpuriu școala și care participă la programe de tip a doua șansă, din categoriile:
 - ❖ tineri cu vârsta cuprinsă între 12-16 ani care au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei neabsolvite;
 - ❖ tineri cu vârsta cuprinsă între 16-24 ani care au un loc de muncă dar care nu au absolvit învățământul obligatoriu;
 - ❖ adulți cu vârsta cuprinsă între 25-64 ani care nu au absolvit învățământul obligatoriu;
- ▶ familiile fără o situație clară cu privire la actele de proprietate asupra locuinței și/sau terenului pe care locuiesc, precum și persoanele fără adăpost;
- ▶ copii/ tineri/ adulți/ vârstnici cu probleme de sănătate mintală, cu măsură de protecție specială etc.;
- ▶ victime ale violenței domestice și familiile cu risc de violență domestică, victime ale traficului de persoane.

O persoană nu poate fi încadrată din punct de vedere a eligibilității decât într-o singură categorie eligibilă. Apartenența la grupul țintă se va realiza la intrarea în operațiune/ proiect (data la care persoana va beneficia

³ Această categorie de grup țintă vizează măsurile care urmăresc creșterea accesului și participării la educația timpurie/ învățământ primar și secundar și reducerea părăsirii timpurii a școlii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

pentru prima dată de sprijinul oferit prin proiect) prin semnarea unei declarații a persoanei din grupul țintă și/ sau prin atașarea de documente doveditoare pentru situația vizată (după caz).

Persoanele care aparțin altor grupuri vulnerabile (persoanele fără adăpost, persoanele care suferă de forme de dependență (alcool, substanțe interzise etc.), victime ale violenței domestice, victime ale traficului de ființe umane, persoanele private de libertate sau aflate în perioada de probațiune, foștii deținuți, tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului) reprezintă grup țintă eligibil în cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte numai în măsura în care pot fi încadrate într-una din categoriile de mai sus și în măsura în care pot fi încadrate în categoria persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.

Minimul obligatoriu pentru grupul țintă vizat de proiect

Pentru proiectele implementate în **regiunile mai puțin dezvoltate sau în regiunea mai dezvoltată**, minimul obligatoriu pentru grupul țintă *persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de servicii integrate* este **de 250 persoane**.

1.7. Indicatori specifici de program

Fiecare cerere de finanțare va include atât indicatori de realizare (**4S168, 4S170, 4S169**), cât și indicatori de rezultat imediat (**4S164, 4S165, 4S166, 4S167**), prezentați în continuare:

Pentru fiecare propunere de proiect, țintele minime obligatorii pentru indicatorii de realizare/ rezultat sunt următoarele:

A) Pentru persoane, fiecare propunere de proiect va avea în vedere următoarele ținte minime obligatorii pentru indicatorii de realizare/ rezultat:

Indicatori de rezultat imediat				Indicatori de realizare			
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată
4S164	Regiuni mai puțin dezvoltate	4S164 Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care dobândesc o calificare la încetarea calității de participant	Ținta minimă pentru indicatorul 4S164 este de 50% din numărul persoanelor care beneficiază de măsuri de ocupare*	4S168	Regiuni mai puțin dezvoltate	4S168 Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de servicii integrate	Pentru indicatorul 4S168 minimul obligatoriu la nivel de proiect:
	Regiune dezvoltată	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 4S164.2. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate care dobândesc o calificare la încetarea calității de participant, din care: - - Din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori 			Regiune dezvoltată	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 4S168.2. Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de servicii integrate, din care: Din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori <p>* Este obligatoriu ca minimum 50% din grupul țintă aferent indicatorului 4S168 să beneficieze de măsuri de ocupare (activitățile</p>	
							<ul style="list-style-type: none"> ▶ Regiuni mai puțin dezvoltate – 250 persoane ▶ Regiune dezvoltată – 250 persoane

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Indicatori de rezultat imediat				Indicatori de realizare			
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată
4S165	Regiuni mai puțin dezvoltate Regiune dezvoltată	<p>4S165 Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant</p> <p>► 4S165.2. Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant, din care: - Din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori</p>	Ținta minimă pentru indicatorul 4S165 este de 25% din numărul persoanelor care beneficiază de măsuri de ocupare*			3 și 4 - secțiunea 1.3. Tipuri de activități sprijinite)	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Indicatori de rezultat imediat				Indicatori de realizare			
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată

NB vezi Anexa 2: Definițiile indicatorilor de rezultat și realizare

Fiecare propunere de proiect trebuie să aibă în vedere următoarele minime obligatorii:

A) Pentru grupul țintă: Persoanele din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

- ▶ Pentru proiectele implementate în **regiunile mai puțin dezvoltate**, **minimul obligatoriu pentru** indicatorul de realizare 4S168/4S168.2 *Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de servicii integrate* este de **250 persoane** (criteriu de eligibilitate)
- ▶ Pentru proiectele implementate în **regiunea dezvoltată** (București-Ilfov), **minimul obligatoriu** indicatorul de realizare 4S168/4S168.2 *Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de servicii integrate* este de **250 persoane** (criteriu de eligibilitate)

Având în vedere formularea indicatorului de realizare 4S168/4S168.2 **este necesar ca fiecare membru al grupului țintă din categoria *persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială* să beneficieze de servicii integrate.**

”Persoanele care beneficiază de servicii integrate” sunt persoane care beneficiază, în cadrul proiectului, de minimum 2 măsuri din următoarele:

- ▶ servicii (sociale/ medicale/ medico- sociale) activitatea 1 - activitate obligatorie
- ▶ educație – activitatea 2

- ▶ ocupare – activitățile 3 și 4 (ex. ucenicie, stagiu, formare profesională, informare și consiliere profesională, subvenționarea angajatorilor pentru angajarea persoanelor aparținând acestor categorii, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal, sprijin pentru înființarea unei afaceri, sprijin pentru ocuparea în cadrul întreprinderilor de economie socială) – activități obligatorii
- ▶ asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă (acolo unde este cazul), de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență/servicii sociale) - activitatea 5.
- ▶ *măsuri în domeniul combaterii discriminării sau a segregării* (prin promovarea multiculturalismului, adresate, în egală măsură, etnicilor romi, cât și non-romi: campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniu, inclusiv implicarea activă/voluntariatul membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea) pentru intervențiile destinate comunităților marginalizate în care există persoane aparținând minorității rome - activitatea 6
- ▶ *măsuri în domeniul locuirii* (inclusiv reabilitarea locuințelor și/ sau legalizarea asigurării de utilități) - activitatea 7.

B) Pentru servicii, fiecare propunere de proiect va avea în vedere următoarele ținte minime obligatorii pentru indicatorii de realizare/ rezultat:

Indicatori de rezultat imediat			Indicatori de realizare	
Cod	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Denumire indicator
4S167	<p>4S167 Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială funcționale</p> <p>▶ 4S167.1. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială funcționale, din care: - Servicii medicale</p>	Ținta minimă obligatorie a indicatorului 4S167 este de 70% din ținta indicatorului de realizare 4S170	4S170	<p>4S170 Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin</p> <p>▶ 4S170.1. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: - Servicii medicale</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 4S167.2. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială funcționale, din care: - Servicii sociale ▶ 4S167.3. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială funcționale, din care: - Servicii socio-medicale <p>NB</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ La nivelul cererii de finanțare, pentru intervențiile finanțate din OS 5.2, beneficiarul este obligat să stabilească ținte doar pentru indicatorul 4S167 ▶ Pentru indicatorii 4S167.1, 4S167.2, 4S167.3 beneficiarul are obligația raportării acestora ▶ În raportare, valoarea indicatorului 4S167 va fi suma indicatorilor 4S167.1, 4S167.2, 4S167.3 			<ul style="list-style-type: none"> ▶ 4S170.2. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: - Servicii sociale ▶ 4S170.3. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: - Servicii socio-medicale <p>NB</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ La nivelul cererii de finanțare, pentru intervențiile finanțate din OS 5.2, beneficiarul este obligat să stabilească ținte doar pentru indicatorul 4S170 ▶ Pentru indicatorii 4S170.1, 4S170.2, 4S170.3 beneficiarul are obligația raportării acestora ▶ În raportare, valoarea indicatorului 4S170 va fi suma indicatorilor 4S170.1, 4S170.2, 4S170.3
--	---	--	--	---

NB. Pentru serviciile sociale (indicatorul de realizare) va lua în calcul fiecare tip de serviciu social furnizat în cadrul proiectului în comunitatea marginalizată vizată (ex. servicii de îngrijire personală; servicii de recuperare/reabilitare; servicii de inserție/ reinserție socială, servicii sociale destinate anumitor categorii de beneficiari:- copilului și/sau familiei; persoanelor cu dizabilități; persoanelor vârstnice; victimelor violenței în familie; persoanelor fără adăpost; persoanelor cu diferite adicții (consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc etc.) etc.

C) Pentru comunități marginalizate

Indicatori de rezultat imediat/ pe termen lung			Indicatori de realizare		
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator
4S166	Regiuni mai puțin dezvoltate	4S166 Comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la încetarea sprijinului (conform definiției AROPE) 4S166.3. Comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la încetarea sprijinului (conform definiției AROPE), din care: - Din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori	4S169	Regiuni mai puțin dezvoltate	4S169 Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin 4S169.2. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: - Din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori
	Regiuni dezvoltate			Regiuni dezvoltate	

Indicatorii de rezultat pe termen lung **4S166** Comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la încetarea sprijinului (conform definiției AROPE), respectiv **4S166.3.** Comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la încetarea sprijinului (conform definiției AROPE), din care: - **Din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori** vor fi colectați de AM POCU prin sondaj, conform prevederilor POCU (**raportarea nu intră în sarcina solicitantului**).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Raportarea indicatorilor:

Conform Regulamentului (UE) nr. 1304/2013, „Participanți” sunt *persoanele care beneficiază în mod direct de o intervenție din FSE, care pot fi identificate și cărora li se pot solicita caracteristicile, și pentru care sunt angajate cheltuieli specifice. Alte persoane nu vor fi clasificate ca participanți.*

Conform Regulamentului (UE) nr. 1304/2013, art. 5 *”Toți indicatorii comuni de realizare și de rezultat trebuie raportați pentru toate prioritățile de investiții”*. Pentru a răspunde acestei cerințe, solicitantul va avea obligația raportării indicatorilor comuni, conform **ghidului de raportare indicatori (comuni și specifici de program)**.

Toate datele aferente indicatorilor privind participanții trebuie raportate conform atributelor menționate în anexa I a Regulamentului 1304/2013)

Solicitantul va putea selecta dintr-o listă predefinită în aplicația informatică indicatorii aferenți cererii de propuneri de proiecte și va completa ținte pentru acei indicatori pentru care se solicită acest lucru, așa cum i se va semna și în sistemul informatic.

Toți indicatorii menționați în prezenta cerere de propuneri de proiecte sunt obligatorii

Este foarte important ca, la stabilirea țintelor pentru indicatorii de realizare și de rezultat, să se aibă în vedere definirea indicatorilor din Anexa 2 Definițiile indicatorilor.

În vederea dezvoltării unui mecanism fiabil de monitorizare a indicatorilor vizați de proiect care să asigure furnizarea de date privind statusul atingerii țintelor propuse, beneficiarul are obligația de a încărca LUNAR în sistem informatic, informațiile aferente procesului de monitorizare.

Solicitantul/partenerii au obligația de a respecta prevederile Regulamentului (UE) nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, participanții la activitățile proiectului vor fi informați despre obligativitatea de a furniza datele lor personale și despre faptul că datele lor personale vor fi prelucrate în aplicațiile electronice SMIS/MySMIS, în toate fazele de evaluare/ contractare/ implementare/ sustenabilitate a proiectului, cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului în nume propriu și/sau pentru interpuși, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal procesate în evaluarea proiectului.

1.8. Alocarea financiară stabilită pentru apelul de proiecte

În cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte lansate în contextul Axei Prioritare 5, PI 9.vi, OS 5.2 din cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, bugetul alocat este **45.011.013,00** euro (contribuția UE+ contribuția națională) la nivelul categoriilor de regiuni după cum urmează:

- ▶ pentru **regiunile mai puțin dezvoltate** (Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, Centru, Sud-Est și Sud-Muntenia), suma totală disponibilă este de 42.899.586,00 euro, din care contribuția UE este de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

40.754.606,70 euro (corespunzând unei contribuții UE de 95%), iar contribuția națională este de 2.144.979,30 euro (corespunzând unei contribuții naționale de 5%);

- ▶ pentru **regiunea dezvoltată** (București-Ilfov), suma totală disponibilă este de 2.111.427,00 euro, din care contribuția UE este de 1.900.284,30 euro (corespunzând unei contribuții UE de 90%), iar contribuția națională este de 211.142,70 euro (corespunzând unei contribuții naționale de 10%).

Tip Regiune	Contribuția UE (Euro)	Contribuția națională (Euro)	Total finanțare (Euro) (contribuția UE+contribuția națională)
Regiuni mai puțin dezvoltate (7 regiuni) ▶ Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, Centru, Sud-Est și Sud-Muntenia	40.754.606,70	2.144.979,30	42.899.586,00
Regiunea dezvoltată ▶ București-Ilfov	1.900.284,30	211.142,70	2.111.427,00
TOTAL alocare pentru prezentul apel	42.654.891,00	2.356.122,00	45.011.013,00

Regiunea ITI DD nu va avea alocare dedicată prin POCU pe axa 5. DLRC. Astfel, comunitățile marginalizate din teritoriul acoperit de mecanismul ITI Delta Dunării sunt eligibile în cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte (Axa Prioritară 5 POCU - OS 5.2) numai în competiție cu toți ceilalți solicitanți și fără a beneficia de alocări dedicate. În cazul în care se solicită finanțare în cadrul acestui OS vor fi excluse de la finanțare în cadrul proiectelor depuse pe prezentul apel, activitățile similare finanțate pe Axa 4 – OS 4.1 și 4.2 a POCU.

1.9. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare

1.9.1. Valoarea maximă a proiectului

Valoarea maximă eligibilă a unui proiect este de 1.000.000,00 euro, echivalent în lei la cursul INFOEURO din luna mai 2020, respectiv 1 EUR = 4,8435 RON, disponibil la următoarea adresă: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/infoeuro/index_en.cfm.

NB. În cadrul prezentului apel de proiecte nu vor fi finanțate proiecte a caror valoare a asistentei financiare nerambursabile (contribuția UE + contribuția națională) este mai mică sau egală cu 100.000,00 euro.

Pentru cheltuielile directe, bugetul proiectului va fi fundamentat pe bază de costuri reale, aferente fiecărei activități principale 1-7 (de ex., costuri cu salariile, costuri pentru subvenții, etc.).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

1.9.2. Contribuția națională publică și contribuția națională privată

Contribuția eligibilă minimă a solicitantului reprezintă procentul din valoarea totală eligibilă a proiectului propus, care va fi suportat de solicitant.

A. Contribuția solicitantului pentru cheltuielile care nu fac obiectul schemei de ajutor de minimis

Se va avea în vedere capitolul relevant din Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020 (Capitolul 4.3. Eligibilitatea cheltuielilor, respectiv 4.3.1. Cofinanțarea proprie minimă a beneficiarului).

În cadrul prezentului apel de proiecte, pentru cheltuielile care nu fac obiectul schemei de ajutor de minimis, contribuția eligibilă minimă a solicitantului reprezintă o valoare obținută prin aplicarea procentului minim de cofinanțare proprie (C.pr) la valoarea eligibilă angajată de solicitant în cadrul proiectului.

În cadrul prezentului apel de proiecte, procentul minim de cofinanțare proprie (C.pr.) obligatoriu pentru fiecare tip de entitate juridică, este prezentat în secțiunea 4.3.1. Cofinanțarea proprie minimă a beneficiarului din cadrul documentului Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare, disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014#implementare-program>.

Atât solicitantul cât și fiecare partener trebuie să contribuie financiar la implementarea proiectului, respectiv să aibă alocate cheltuieli eligibile din totalul cheltuielilor eligibile prevăzute în bugetul proiectului, nefiind posibil ca un partener sau/si solicitantul să asigure partea de buget (asistența financiară nerambursabilă sau/și contribuție proprie) prevăzută pentru un alt partener.

Pe parcursul implementării proiectului, cheltuielile considerate neeligibile, dar necesare derulării proiectului vor fi suportate de către beneficiar.

B. Contribuția solicitantului pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor de minimis

1.9. Ajutor de minimis

În cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte, pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor de minimis, contribuția eligibilă minimă a solicitantului și partenerilor, după caz, din totalul costurilor eligibile este 0.

Exemplu: pentru un proiect cu o valoare de 1.000.000 euro prin care urmează să se finanțeze activități principale (1-7), din care suma maximă pentru activitățile principale vizate de schema de ajutor de minimis (activitatea principală 3 și/sau activitatea principală 4) este de 200.000 euro, contribuția proprie trebuie asigurată pentru suma de 800.000 euro, în procentul corespunzător tipului de solicitant, conform informațiilor prezentate la secțiunea **1.9.2.** punctul A.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării

2.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor – condiții generale și condiții specifice

Se va avea în vedere capitolul relevant din Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020.

Totodată, trebuie avut în vedere faptul că în cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte **solicitant/parteneri** eligibili sunt:

- *Autoritățile locale cu responsabilități în domeniu, în parteneriat cu actorii sociali relevanți /Furnizori de servicii sociale în condițiile legii – aceste entități trebuie să fie beneficiari selectați pentru finanțare prin PNDR 2014-2020 (Măsura 19 LEADER)*
- *Entități relevante pentru implementarea proiectelor aferente SDL selectate – aceste entități trebuie să fie beneficiari selectați pentru finanțare prin PNDR 2014-2020 (Măsura 19 LEADER):*
 - o *entități private/publice stabilite prin fișa măsurii din SDL, cu respectarea prevederilor din Reg. UE 1305/2013;*
 - o *GAL-uri pentru anumite operațiuni de interes public pentru comunitate și teritoriul respectiv identificate în SDL, pentru care niciun alt solicitant nu și-a manifestat interesul în cadrul primului apel lansat.*
- *ONG/actori sociali relevanți în parteneriat cu autoritățile locale responsabile în domeniu.*

Prin entități relevante se înțeleg acei actori care vor fi implicați în derularea uneia/ unora dintre activitățile principale ale proiectului contribuind în mod direct la atingerea indicatorilor de realizare/ de rezultat solicitați prin prezenta cerere de propuneri de proiecte

Pentru a putea aplica pentru finanțare în cadrul POCU, solicitantul și partenerii acestuia trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- În cazul actorilor cu expertiză relevantă pentru acțiunile selectate, este obligatoriu ca ex.:

❖ **ocupare**

- Furnizorii de formare profesională și centrele de evaluare a competențelor dobândite în sistem non-formal și informal să fie autorizați conform legii,
- furnizorii de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă trebuie să fie acreditați în condițiile legii
- conform prevederilor legislative în vigoare, întreprinderile sociale de inserție trebuie să dețină marca socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- Agențiile de muncă temporară nu sunt eligibile pentru a solicita finanțare în cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte⁴

❖ **social**

- furnizorii de servicii sociale să fie acreditați conform legii

❖ **medical**

- furnizorii de servicii medicale/socio-medice să fie autorizați conform legii

❖ **educație**

- Pentru propunerile de proiecte care vizează activitatea 2: **Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație: educația timpurie (de nivel ante-preșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii**, este obligatorie participarea în proiect a unei instituții publice de învățământ acreditate din rețeaua națională (ISCED 0-2) din județul de unde se află comunitatea marginalizată.

Capacitatea financiară

Se va avea în vedere capitolul relevant din Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020.

2.2. Eligibilitatea proiectului – condiții generale și specifice

Pentru a putea beneficia de finanțare în cadrul POCU, proiectul propus trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ▶ Proiectul propus spre finanțare (aceleași activități, pentru aceiași membri ai grupului țintă) **NU a mai beneficiat de sprijin financiar** din fonduri nerambursabile (evitarea dublei finanțări)⁵
- ▶ Proiectul propus spre finanțare nu este încheiat în mod fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare la autoritatea de management, indiferent dacă toate plățile aferente au fost efectuate de către solicitant (art. 65, alin (6) din Reg. 1303/2013)
- ▶ **Activitățile proiectului să se încadreze în programul operațional** (în axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectivul specific, indicatorii de realizare imediată și de rezultat și tipurile de măsuri) conform specificului de finanțare stabilit în prezentul Ghid, respectiv:
 - Proiectul nu trebuie să se adreseze unei singure categorii sociale (ex. copii/ elevi) sau să vizeze un singur domeniu (ex. educația)

⁴ Conform Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare - Capitolul VII „Munca prin agent de muncă temporară” (art. 88 – 102), respectiv Hotărârii de Guvern nr. 1256/2011 privind condițiile de funcționare, precum și procedura de autorizare a agentului de muncă temporară.

⁵ Pentru evitarea suprapunerilor și a dublei finanțări, pentru UAT-urile care vor beneficia de măsurile vizate în cadrul PI 9.vi nu se vor finanța măsuri similare finanțate prin AP 6 - PI 10.i, AP4 - PI 9.ii (OS 4.1, OS 4.2., 4.4). Solicitantul/beneficiarul trebuie să se asigure în implementare că participanții la operațiuni nu au reprezentat grup țintă pentru formare profesională pe același tip de curs și domeniu (și același nivel de calificare) co-finanțat din fonduri nerambursabile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- Proiectul trebuie să vizeze **un singur tip de regiune de dezvoltare** (LESS sau MORE fara a fi mixate)
 - Proiectul se adresează unui grup țintă aferent unei/unor UAT-uri din teritoriul vizat de una/mai multe SDL finanțate prin PNDR 2014-2020
 - Proiectul trebuie să nu creeze facilități segregate (în special locuințe și școli)⁶
- ▶ **Grupul țintă** al proiectului propus să se încadreze în categoriile eligibile și țintele minime ale indicatorilor specifici de realizare și de rezultat imediat menționate în prezentul ghid și grupul țintă dintr-o unitate administrativ teritorială (mediu rural sau mediul urban cu maximum 20.000 locuitori) nu este încadrat într-un alt proiect POCU aferent O.S.5.2.
 - ▶ **Valoarea proiectului și contribuția financiară solicitată** trebuie să se încadreze în limitele stabilite în prezentul Ghid; Valoarea ajutorului de stat/de minimis trebuie să respecte limita maximă din Ghidul Solicitantului - Condiții Specifice(acolo unde este cazul).
 - ▶ **Durata de implementare a proiectului** propus nu trebuie să depășească perioada maximă de implementare specificată în prezentul Ghid, respectiv 36 luni.
 - ▶ **Bugetul proiectului** propus trebuie să se încadreze în limitele de buget stabilite prin prezentul Ghid și să respecte rata de cofinanțare stabilită prin prezentul ghid.
 - ▶ **Cheltuielile prevăzute la capitolul de cheltuieli eligibile** sunt conforme cu cele prevăzute în Ghidul Solicitantului - Condiții Specifice.
 - ▶ **Proiectul trebuie să cuprindă cel puțin 2 din** măsurile obligatorii (activitățile principale) prevăzute în prezentul Ghid, respectiv activitățile principale obligatorii 1 și 3 și/sau 4 .
 - ▶ Proiectul trebuie să cuprindă, în cadrul activității de informare și publicitate, **măsurile minime prevăzute în Manualul de Identitate Vizuală**

Evitarea dublei finanțări

Se va avea în vedere capitolul relevant din *Orientări privind oportunitățile de finanțare în cadrul POCU 2014-2020*.

2.3. Eligibilitatea cheltuielilor

Încadrarea cheltuielilor eligibile în cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte se realizează după cum urmează :

⁹ (a se vedea Anexa 5 referitoare la segregare)

A) Pentru implementarea activităților proiectului [cu excepția implementării cursurilor de calificare/recalificare de nivel 2 (360 ore), nivel 3 (720 ore) sau nivel 4 (1080 ore)], decontarea cheltuielilor se realizează pe bază de costuri reale prin raportare la lista orientativă privind încadrarea cheltuielilor eligibile aferente proiectului în categoriile/subcategoriile de cheltuieli conform MySMIS.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Cheltuieli directe			
Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea/ sub activitatea în cauză			
	Categorie MySMIS	Subcategorii MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuielile eligibile directe care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	9-Cheltuieli aferente managementului de proiect	23-Cheltuieli salariale cu managerul de proiect	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Salariu manager de proiect.
	25-Cheltuieli salariale	83-Cheltuieli salariale cu personalul implicat în implementarea proiectului (în derularea activităților, altele decât management de proiect)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Salarii pentru personalul implicat în implementarea proiectului (în derularea activităților, altele decât management de proiect. <p>NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente lectorilor implicați în implementarea programelor de formare profesional (nivel 2, 3 sau 4), care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
		87 - Onorarii/venituri asimilate salariilor pentru experți proprii/cooptați	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Onorarii/venituri asimilate salariilor pentru experți proprii/cooptați
		164-Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)* <p>*În această subcategorie se includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Contribuții angajat și angajator pentru manager de proiect ○ Contribuții angajați și angajatori pentru personalul implicat în implementarea proiectului altele decât management de proiect. <p>NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente lectorilor implicați în implementarea programelor de formare profesional (nivel 2, 3 sau 4), care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
	27-Cheltuieli cu deplasarea	98- Cheltuieli cu deplasarea pentru personal propriu și experți implicați în implementarea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru cazare ▶ Cheltuieli cu diurna personalului propriu ▶ Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

			<p>distanța dintre locul de cazare și locul delegării)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării <p>NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente lectorilor implicați în implementarea programelor de formare profesională (nivel 2, 3 sau 4), care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
		97-Cheltuieli cu deplasarea pentru participanți - grup țintă	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru cazare ▶ Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, la și de la aeroport, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării) ▶ Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării
	29-Cheltuieli cu servicii	100-Cheltuieli pentru consultanță și expertiză, inclusiv pentru elaborare PMUD	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuielile aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție publică efectuate în cadrul proiectului. ▶ Cheltuieli aferente diverselor achiziții de servicii specializate, pentru care beneficiarul nu are expertiză necesară (ex. formare profesională, consiliere profesională, consultanță antreprenorială, servicii medicale aferente grupului țintă în vederea participării la programele de formare profesională etc.). <p>NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente implementării programelor de formare profesională (nivel 2, 3 sau 4), care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
		104-Cheltuieli cu servicii pentru organizarea de evenimente și cursuri de formare	<p>Cheltuielile efectuate pentru organizare de evenimente de genul conferințe (altele decât cele pentru informare și comunicare), cursuri de instruire, seminarii, mese rotunde, ateliere de lucru, cursuri de formare care pot include:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru cazare, masă, transport; ▶ Cheltuieli pentru taxe și asigurări ale persoanelor din grupul țintă și a altor persoane care participă/contribuie la realizarea activităților proiectului;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

			<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru închiriere sală, echipamente/dotări; ▶ Cheltuieli pentru onorarii aferente lectorilor/moderatorilor/vorbitorilor cheie în cadrul unui eveniment, precum și persoane care participă/contribuie la realizarea evenimentului; ▶ Cheltuieli cu servicii de formare; ▶ Cheltuieli pentru servicii de traducere și interpretariat aferente activităților realizate; ▶ Cheltuieli pentru editare/tipărire/multiplicare materiale pentru evenimente; ▶ Servicii de catering; ▶ Servicii de sonorizare <p>Servicii de transport de materiale și echipamente</p> <p>NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente implementării programelor de formare profesională (nivel 2, 3 sau 4), care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
		106 - cheltuieli cu servicii IT, de dezvoltare/actualizare aplicații, configurare baze de date, migrare structuri de date etc.	<p>Cheltuielile pentru servicii informatice și de comunicații: dezvoltare, întreținere, actualizare aplicații informatice, configurare și implementare baze de date, migrare și integrare structuri de date existente, dezvoltare website/portal</p> <p>NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente implementării programelor de formare profesională (nivel 2, 3 sau 4), care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
	11- Cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri/autorizații necesare pentru implementarea proiectului	32-Cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri/autorizații necesare pentru implementarea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuielile pentru achiziția de publicații/abonamente la publicații, cărți relevante pentru obiectul de activitate al beneficiarului, în format tipărit și/sau electronic, precum și cotizațiile pentru participarea la asociații. ▶ Achiziționare de reviste de specialitate, materiale educaționale relevante pentru operațiune, în format tipărit, audio și/ sau electronic; ▶ Taxe de eliberare a certificatelor de calificare/ absolvire;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Taxe de participare la programe de formare/ educație; ▶ Taxe eliberare documente de stare civilă, documente de identitate etc; ▶ cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare; ▶ Taxe notariale. ▶ Taxe cercetare specialitate <p>NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente implementării programelor de formare profesional (nivel 2, 3 sau 4), care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
21- Cheltuieli cu achiziția de active fixe corporale (altele decât terenuri și imobile), obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile	70-Cheltuieli cu achiziția de materii prime, materiale consumabile și alte produse similare necesare proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Materiale consumabile ▶ Cheltuieli cu materii prime și materiale necesare derulării cursurilor practice ▶ Materiale direct atribuibile susținerii activităților de educație și formare ▶ Papetărie ▶ Cheltuieli cu materialele auxiliare ▶ Cheltuieli cu materialele pentru ambalat ▶ Cheltuieli cu alte materiale consumabile; Multiplicare <p>▶ NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente implementării programelor de formare profesional (nivel 2, 3 sau 4), care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
23- Cheltuieli cu hrana	81-Cheltuieli cu hrana	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli cu hrana pentru participanți (grup țintă) și alți participanți la activitățile proiectului
43- Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare funcționării structurilor operaționalizate în cadrul proiectului	165-Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare structurilor	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Utilități: <ul style="list-style-type: none"> ○ apă și canalizare ○ servicii de salubritate ○ energie electrică ○ energie termică și/sau gaze naturale ▶ telefoane, fax, internet, acces la baze de date ▶ Servicii poștale și/sau servicii curierat ▶ Servicii de administrare a clădirilor: <ul style="list-style-type: none"> ○ întreținerea curentă ○ asigurarea securității clădirilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

			<ul style="list-style-type: none"> ○ salubritate și igienizare ▶ Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> ○ întreținere echipamente ○ reparații echipamente ○ întreținere mijloace de transport ○ reparații mijloace de transport ▶ Arhivare documente ▶ Amortizare active ▶ Cheltuieli financiare și juridice (notariale) ▶ Prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) ▶ Prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO) ▶ Cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului
5-Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	9-Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Închiriere sedii, inclusiv depozite ▶ Închiriere spații pentru desfășurarea diverselor activități ale operațiunii ▶ Închiriere echipamente ▶ Închiriere vehicule ▶ Închiriere diverse bunuri
4-Cheltuieli de leasing	8-Cheltuieli de leasing fără achiziție		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Rate de leasing plătite de utilizatorul de leasing pentru: <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente ○ Vehicule ○ Diverse bunuri mobile și imobile
26-Cheltuieli cu subvenții/burse/premii	91-Subvenții		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Subvenții (ajutoare, premii) acordate pentru copii și elevi, inclusiv ca măsuri de acompaniere ▶ Subvenții (ajutoare, premii) pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile ▶ Subvenții (ajutoare, premii) pentru cursanți pe perioada derulării cursurilor ▶ Subvenții (ajutoare, premii) pentru servicii sociale de îngrijire pentru persoanele dependente (bătrâni, copii, persoane cu dizabilități)
	94-Burse		▶ Burse sociale
	95-Premii		▶ Premii în cadrul unor concursuri

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

	51 - cheltuieli sub forma de bareme standard pentru costurile unitare	210 - costuri calificare nivel 2	
		211 - costuri calificare nivel 3	
		212 - costuri calificare nivel 4	
	28- Cheltuieli de tip FEDR	161-cheltuieli cu constructii, inclusiv reabilitare/ modernizare clădiri	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Construcții: <ul style="list-style-type: none"> ○ Reabilitare/ modernizare clădiri/ condiții de locuire, inclusiv accesibilizarea clădirilor/ inclusiv a spațiilor interioare pentru persoane cu dizabilități (de exemplu toalete accesibilizate). Toate lucrările de accesibilizare trebuie să fie efectuate în conformitate cu Normativul tehnic NP051 ▶ Instalații tehnice ▶ Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru) ▶ Utilaje și echipamente tehnologice și funcționale ▶ Alte echipamente: <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente de calcul și echipamente periferice de calcul ○ Cablare rețea internă ○ Achiziționare și instalare de sisteme și echipamente pentru persoane cu dizabilități ○ Mobilier, birotică, echipamente de protecție a valorilor umane și materiale ○ Alte cheltuieli pentru investiții ▶ Cheltuieli pentru avize, acorduri, autorizații: <ul style="list-style-type: none"> ○ Taxe pentru obținerea/ prelungirea valabilității certificatului de urbanism; ○ Taxe pentru obținerea/ prelungirea valabilității autorizației de construcție; ▶ Obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și branșamente la rețelele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie; ▶ Obținerea acordului de mediu; ▶ Obținerea avizului PSI;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

			<ul style="list-style-type: none"> ▶ Obținerea avizelor sanitare de funcționare. ▶ Cheltuieli privind proiectarea și ingineria: ▶ Elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție); ▶ Plata verificării tehnice a proiectului; ▶ Elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiții, documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament; ▶ Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de teren: studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate a terenului. ▶ Cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier <ul style="list-style-type: none"> ○ Cheltuieli conexe organizării de șantier. ▶ Cheltuieli pentru asigurarea utilităților și/sau reabilitarea și modernizarea utilităților: <ul style="list-style-type: none"> ○ Alimentare cu apă, canalizare; ○ Alimentare cu gaze naturale; ○ Agent termic; ○ Căi de acces; ○ Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități; ▶ Energie electrică.
Cheltuieli directe Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea în cauză			

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Cheltuieli eligibile directe care intră sub incidența ajutorului de minimis	26-Cheltuieli cu subvenții/ burse/ premii/ ajutoare	159-Subvenții pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat)	▶ Subvenții (micro-granturi) pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat).
Cheltuieli indirecte Cheltuielile eligibile indirecte reprezintă cheltuielile efectuate pentru funcționarea de ansamblu a proiectului și nu pot fi atribuite direct unei anumite activități.			
	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuieli eligibile indirecte care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	44-Cheltuieli indirecte conform art. 68	166-Cheltuieli indirecte conform art. 68	▶ Salarii aferente experților suport pentru activitatea managerului de proiect ▶ Salarii aferente personalului administrativ și auxiliar ▶ Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori). ▶ Chirie sediu administrativ al proiectului ▶ Plata serviciilor pentru medicina muncii, prevenirea și stingerea incendiilor, sănătatea și securitatea în muncă pentru personalul propriu ▶ Utilități: a) apă și canalizare b) servicii de salubritate c) energie electrică d) energie termică și/sau gaze naturale e) telefoane, fax, internet, acces la baze de date f) servicii poștale și/sau servicii curierat ▶ Servicii de administrare a clădirilor: a) întreținerea curentă b) asigurarea securității clădirilor c) salubritate și igienizare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

			<ul style="list-style-type: none"> ▶ Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> a) întreținere echipamente b) reparații echipamente c) întreținere mijloace de transport d) reparații mijloace de transport ▶ Amortizare active <ul style="list-style-type: none"> ▶ Conectare la rețele informatice ▶ Arhivare documente ▶ Cheltuieli aferente procedurilor de achiziție ▶ Multiplicare, cu excepția materialelor de informare și publicitate ▶ cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare ▶ taxe notariale ▶ abonamente la publicații de specialitate ▶ Cheltuieli financiare și juridice (notariale): <ul style="list-style-type: none"> ○ prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) ○ asigurarea medicală pentru călătoriile în străinătate, ○ prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO) ○ d) cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului <p>Materiale consumabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) cheltuieli cu materialele auxiliare b) cheltuieli cu materialele pentru ambalat c) cheltuieli cu alte materiale consumabile <ul style="list-style-type: none"> ▶ producția materialelor publicitare și de informare ▶ tipărirea/multiplicarea materialelor publicitare și de informare ▶ difuzarea materialelor publicitare și de informare ▶ dezvoltare/adaptare pagini web ▶ închirierea de spațiu publicitar ▶ alte activități de informare și publicitate ▶ cheltuieli cu auditul achiziționat de beneficiar pentru proiect
--	--	--	--

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Lista cheltuielilor indirecte aferente proiectului este indicativă; solicitantul nu trebuie să fundamenteze cheltuielile indirecte în bugetul proiectului, aceste cheltuieli fiind stabilite ca **rată forfetară de maximum 15% din costurile directe eligibile cu personalul** (prin aplicarea articolului 68 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013). Pe parcursul implementării proiectului nu se vor solicita documente suport pentru justificarea cheltuielilor indirecte efectuate în cadrul proiectului, ci doar cu privire la costurile directe eligibile cu personalul.

Plafoane aplicate în cadrul măsurilor sprijinite prin proiect

Activitatea principală 2 - Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație: educația timpurie (de nivel ante-preșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii) prin acordarea unor pachete integrate.

Acordarea de subvenții se realizează în baza unei metodologii elaborate și aplicate de solicitant/ partenerul responsabil cu implementarea acestei activități. Aceasta ar putea include condiționarea acordării subvenției în funcție de: rezultatele școlare îmbunătățite obținute pe perioada acordării sprijinului, număr diminuat de absențe nemotivate, de corigențe, eliminarea repetenției la persoane din grupul țintă, participarea în procent de 80% la activități extra curriculare dezvoltate/furnizate în proiect etc. Plafonul maxim al subvențiilor acordate pentru creșterea accesului și participării la educație este de 1800 RON de copil/ an. Această subvenție nu include cheltuielile cu hrană. Subvențiile care urmăresc creșterea accesului și participării la educație pot fi combinate cu premii și cheltuieli cu hrană.

Activitatea principală 3 - Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii

Plafoane aplicate pentru măsurile de sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii (de exemplu formarea profesională):

Acordarea subvențiilor lunare pentru participanții la programe de inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare este condiționată de participarea la întregul program de formare profesională, inclusiv la examenul final de evaluare.

În cazul în care cursantul abandonează programul de formare profesională pe parcursul derulării, acesta va fi obligat să returneze întreaga sumă primită ca subvenție până la momentul părăsirii programului [excepția de la această regulă o constituie abandonarea/ întreruperea participării din motive neimputabile cursantului și anume: concediile medicale, concediile maternale (în cazul sarcinii, lăuziei, concediului postnatal) și situațiile de forță majoră.

Cuantumul maxim al subvenției este 5 lei/ oră pentru cursanții care participă la programe de inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare.

Subvenția lunară va fi calculată pentru fiecare cursant în parte în funcție de durata efectivă a programului de programe de inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare, și nu de durata maximă reglementată. Astfel:

În cazul în care stagiul de pregătire practică aferent programului de formare profesională se derulează chiar la locul de muncă al cursantului, în timpul programului de lucru, subvenția lunară va fi acordată numai pentru perioada în care acesta participă la stagiul de pregătire teoretică, cu condiția ca angajatorul să fie furnizor autorizat sau să aibă un contract de prestări servicii cu un furnizor autorizat pentru acel program de formare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

În cazul în care cursantului i se validează/ certifică competențe dobândite anterior, iar acesta nu parcurge integral toate modulele de pregătire aferente programului, subvenția lunară va fi acordată numai în perioada în care acesta participă efectiv la programul de formare profesională.

Activitatea 4: Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont-propru

Subvenția maximă pentru un plan de afaceri aprobat este de: 25.000 euro/ plan de afaceri/ firmă și va fi acordată numai persoanelor juridice, în urma aprobării planurilor de afaceri și numai după ce persoanele fizice au beneficiat de sprijin pentru deschiderea unei afaceri (de exemplu consiliere/ consultanță/ mentorat/ formare profesională antreprenorială, sprijin pentru elaborare plan de afaceri etc., analiza și selectarea planurilor de afaceri viabile, suport în înființarea companiei).

Atenție !

Pentru intervențiile impactate de scheme de ajutor de minimis, Solicitantul va avea în vedere data limită de contractare a ajutorului de minimis, conform REGULAMENTULUI(UE) NR. 1407/2013 AL COMISIEI din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis.

B) Pentru implementarea cursurilor de calificare/recalificare de nivel 2 (360 ore), nivel 3 (720 ore) sau nivel 4 (1080 ore), decontarea cheltuielilor se realizează pe bază de costuri unitare (opțiuni simplificate privind costurile), după cum urmează:

Nivel curs calificare/ recalificare	Cost unitar/ participant	Documente suport solicitate la rambursare
nivel 2 (360 ore)	1324 lei	<ul style="list-style-type: none"> • certificate de calificare profesionala • acte de identitate ale participanților
nivel 3 (720 ore)	2224 lei	
nivel 4 (1080 ore)	4101 lei	

N.B.:

- În aceste costuri unitare nu vor intra cheltuielile cu managementul de proiect și cheltuielile cu transportul și hrana participanților. Acestea vor fi bugetate separat, ținând cont de Lista privind încadrarea cheltuielilor menționată la punctul 2.3, litera A.
- În cheltuieli sub forma de bareme standard pentru costurile unitare intră următoarele tipuri de cheltuieli: cheltuieli salariale cu lectorii, cheltuieli cu contribuțiile sociale aferente salariilor lectorilor, materiale consumabile, materii prime, cheltuielile cu deplasarea lectorilor și alte tipuri de cheltuieli necesare derulării modulelor de teorie și practică, închiriere săli de curs, cheltuieli indirecte în valoare maximă de 15% din costul salarial total aferent lectorilor.
- În bugetul proiectului NU se vor detalia cheltuielile care concură la formarea costului unitar / curs, respectiv nu se vor preciza cheltuielile din care este format costul unitar (cheltuieli salariale cu lectorii, cheltuieli cu contribuțiile sociale aferente salariilor lectorilor, materiale consumabile, materii prime și alte tipuri de cheltuieli necesare derulării modulelor de teorie și practică, închiriere săli de curs, cheltuieli indirecte).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- În cazul în care în bugetul proiectului sunt evidențiate totuși, separat, cheltuielile salariale cu lectorii și contribuțiile sociale aferente salariilor lectorilor, în cadrul costului unitar - opțiuni simplificate, aceste cheltuieli nu se iau în considerare la calcularea cuantumului costurilor directe de personal.
- În cazul în care în bugetul proiectului sunt evidențiate totuși, separat, cheltuieli indirecte, în cadrul costului unitar - opțiuni simplificate, aceste cheltuieli nu se iau în considerare la calcularea cuantumului cheltuielilor indirecte per total proiect.
- Pentru celelalte tipuri de programe de formare profesională (cursuri de inițiere, perfecționare sau specializare – organizate de furnizori de formare profesională autorizați) și/sau pentru activitatea de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale (desfășurată în centre de evaluare autorizate), estimarea cheltuielilor și bugetarea acestora va fi efectuată de solicitant ținând cont de nivelul prețurilor existente pe piața de profil din România și de plafoanele din documentul Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare.
- Solicitantul va bugeta implementarea cursurilor de calificare/recalificare ținând cont de costurile unitare menționate anterior și de numărul de participanți la aceste tipuri de cursuri.
- În ceea ce privește bugetarea cheltuielilor cu derularea cursurilor de calificare nivel 2, 3 și respectiv 4, care reprezintă cheltuieli sub forma de bareme standard pentru costurile unitare, acestea se vor bugeta în Cererea de finanțare conform algoritmului de mai jos:

$$N * CU(2,3,4) = TC(2,3,4)$$

unde

N = Număr cursanți certificați ca urmare a participării la cursul de calificare/recalificare

CU(2,3,4) = Cost unitar nivel 2, 3 sau 4

TC(2,3,4) = Total cost curs de calificare nivel 2,3 sau 4

NB: În situația în care cursurile de calificare (nivel 2, 3 4) sunt subcontractate, fundamentarea costurilor aferente subcontractării se va realiza de asemenea pe baza baremelor standard precizate mai sus.

Reguli generale și specifice de decontare

Cu privire la eligibilitatea cheltuielilor pentru achiziția de echipamente și pentru închirieri și leasing, trebuie respectate și plafoanele stabilite prin ***Orientări privind oportunitățile de finanțare în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020.***

În cadrul proiectului pot fi decontate cheltuieli plafonate procentual, după cum urmează:

Cheltuieli de tip FEDR: maximum 10% din valoarea cheltuielilor directe eligibile aferente proiectului.

Cheltuielile indirecte vor fi decontate ca finanțare forfetară de maxim 15% din costurile directe cu personalul, prin aplicarea articolului 68 alineatul (1) litera (b) din REGULAMENTUL (UE) NR. 1303/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare

Cererea de finanțare se va completa conform **Anexei 9: Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare.**

CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție

Selecția proiectelor se efectuează în conformitate cu prevederile:

- documentului Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare,
- Metodologiei de evaluare și selecție a proiectelor POCU,
- Grilei de verificare a conformității administrative și a eligibilității,
- Grilei de evaluare și selecție tehnică și financiară.

CAPITOLUL 5. Depunerea și soluționarea contestațiilor

Procesul de soluționare a contestațiilor se desfășoară în conformitate cu prevederile documentului Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare și cele ale Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor POCU. Termenul estimat de finalizare a evaluării (inclusiv soluționarea contestațiilor) este **30 octombrie 2020.**

CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor – descrierea procesului

Procesul de contractare se desfășoară în conformitate cu prevederile documentului Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020 (capitolul 8). Termenul estimat de finalizare a procesului de contractare este **27 noiembrie 2020.**

CAPITOLUL 6. Anexe

Anexa 1: Cadrul legal aplicabil și strategii relevante

Anexa 2: Definițiile indicatorilor de rezultat și realizare

Anexa 3: Criteriile de verificare a conformității administrative și a eligibilității

Anexa 4: Criteriile de evaluare și selecție tehnică și financiară

Anexa 5: Informații generale și exemple privind combaterea segregării

Anexa 6: Schema de ajutor de minimis „Implementarea strategiilor de dezvoltare locală în comunitățile marginalizate din zona rurală și/ sau în orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori”

Anexa 7: Contract de subvenție

Anexa 8: Declarație pe propria răspundere privind asumarea responsabilității pentru asigurarea sustenabilității măsurilor sprijinite

Anexa 9: Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare